

Saue
jalgpalliklubi
tegi juubeliaastal
ajalugu
lk 5

Mõnuste
tüdrukute
lemmikloomadeks
on lehmad
lk 6

Ellamaale
sügislooduse
vorme, värve
ja meeleolusid
tabama
lk 7

NR 19 OKTOOBER 2018

Saue Valdus

KOHALIK
LEHT
KOHALIKUST
ELUST JA
OLUST

Kümne aasta tagune unistus sai tõelisuseks: Laagri uus tervisekeskus on helge ja võimalusterohke

Oktoobri esimesel päeval avatud tervisemajast unistati juba kümme aastat tagasi, viie aasta eest läksid teele esimesed kirjad ministriumile, et peilida välja eurorahastamise võimalused ja viimase kümne kuuga panid ehitajad maja püsti.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

Veskitammi tänava äärsel kahekoruselisel hallist betoonist tahuka seest leiab tulija palju õhku, pastelseid värve ja kaunis rõõmsameelse seltskonna. Vähemasti Laagri perearstikeskuse tiim on viimased paar kuud töötanud kraade kõvema motivatsiooniga, sest kõik on olnud usumatult põnev. Kolimine senistest ruumidest, kus muide on arstipunkt tegutsenud otse ja jutti aastast 1975, viib kohaliku meditsiiniteenuse täitsa teisele tasemele.

Unistus tänasest tervisemajast ulatub aga aastasse 2008, mil Laagri perearstikeskuse tänane juhataja Triinu-Mari Ots siiakanti oma suurte ideedega jõudis. „Mäletan, et rääkisin siis toonasele vallavanemale Mati Tartule, kuidas kunagi võiks keskus olla hele ja helge, suure avara fuajeega, kus naeratab administraator ja hõljub kohvilõhn. Ja see on nüüd reaalsus. Unistustega tuleb ettevaatlik olla,“ naerab doktor Ots.

Vallavanem Andres Laisk meenutab, et juba aastal 2013 alustati kirjavahetust ja pinna sondeerimist Sotsiaalministeeriumis, kui esimesed vihjed võimaliku rahastamise

osas tekkisid. Valla pealik nendib, et visioonid on vahepeal muutunud ja kohanenud, aga projekti kallal on suur hulk inimesi hulga tööd ära teinud – alates kiirest ja asjatundlikust ehitajast kuni rahastusprojekti kirjutamise ja majja internetijuhtmete vedamiseni.

„Tahan öelda, et mina tunnen tänuikkust selle koostöö eest. Mitte väga paljud perearstikeskused ei saa öelda, et neil on kohaliku omavalitsusega niivõrd hea koostöö,“ nendib Triinu-Mari Ots.

Lisaks vormile on sisu veel tähtsamgi

Lehte-Hilja Kullamaa, kes alustas oma tohtrikarjääri kohe peale ülikooli lõpetamist 1975. aastal Laagris, on staažikaim liige tiimis. „Nagu esimene september ja koolialgus oleks käes, ärevus on sees,“ muheleb Kullamaa, kes 43 aastat on siinseid patsiente ravinud. Tema sõnul on tänased võimalused mäekõrguselt üle endisest.

Nüüd on igal perearstil, keda kokku on kuus, oma kabinet. Varem tuli hommikusi ja õhtuseid vahetusi kolleegidega ühes väikeses toakeses jagada. On täiesti eraldi lasteosakond, kus on pisikestele mõeldud igal sammul, alates päiksepoolsemast paigutustest kuni põneva

mängunurgani, kus klassikaliste lelude asemel on seintel uute ideedega arendavad mängud.

Ekstra uhked ollakse füsioteraapiaruumide ja kahe uue kolleegi üle, kes just seda teenust hakkavad pakkuma. „Meie arstidena peame tulema toime, kui inimene kurdab näiteks pidevate seljavalude üle, mis on 99% elustiilihaigus. Kui muidu annaksin saatekirja taastusraviarstile, too suunaks edasi füsioteraapiasse, siis see protsess võib võtta aega neli kuud. Meie saame siin suunata patsiendi põhimõtteliselt kõrvalkabinetti. Ja see on meie nimistu patsientidele tasuta,“ kinnitab Ots. Lisaks pakutakse nüüdsest ka ämmaemanda/naistearsti teenust, kolmel pereõel on olemas vastav pädevus ja keskus vajalik varustus. Kokku tegutseb keskus üheksa pereõele.

Kui perearstikeskus võtab justkui keske koha, siis tegelikult mahub esimesele korrusele veel apteek, kus samuti aastatepikkuse Laagri kogemusega Ester Tiru kudedele medikamente pakub. Teisele korrusele on oma tegevuse toetanud Mare Malbergi hambaravi. Suurem osa teisest korrusest on vallamaja sotsiaal- ja haridusosakondade käes. Siia saab tulla vastuvõtule lastekaitsepsühholoogi, logopeedi, psühholoogi jt juurde.

„Esmatasandi tervisekeskuste rajamise kontseptsiooni üks keskne mõte ongi koondada ühe katuse alla meditsiini- ja sotsiaalteenused, kuna tegemist on omavahel tihedalt seotud valdkondadega,“ nendib kogu ehitusprojekti vedanud haldusosakonna juhataja Silver Libe.

Uues Laagri tervisekeskuses tegutsevad koos perearstid, hambaravi, apteek ja vallamaja haridus- ja sotsiaalosakond

Lindid, õhupallid, päiksepaisteline päev - kõik nii nagu peab ©

Avamisüritusele tulid lauluga tervitama samuti meditsiini- valdkonna esindajad ravimite hulgi- ja jaemüügikontsernist Magnum Medical, mis samuti Laagris resideerub

LAAGRI TERVISEMAJA

- Tervise tn 2, Laagri (tennisekeskuse ja koolimaja kõrval);
- üldpind 1200 m², kaks korrust;
- ruumid perearstidele ja pereõele, füsioteraapeudile, Vastuvõtukabinetid logopeedile, psühholoogile, sotsiaaltöötajale ja lastekaitsetöötajale, lisaks apteek ja hambaravi;
- investeering ca 1,8 miljonit eurot, millest toetus 690 000 eurot, ehitust kaastahastatakse Regionaalarengu fondi tervisekeskuste infrastruktuuri arendamise meetmest;
- Projekteeija: AS Infragate Eesti
- Ehitaja: OÜ Silindia Ehitus

Ka Saue linna tervisekeskuse ehitus on alanud

Uus hoone tuleb kahekoruselise, riskikülükujulise põhiplaani, viimistlusmaterjalide toonid on valitud analoogsed külgnava kaubandushoonega. Välisviimistluses domineerib helehalli krohvipind, millele sekundeerivad tumehallid fassaadiplaadid ning punases toonis fassaadiplaadiga kaetud peasissepääsu varikatus.

Hoone esimesele korrusele on projekteeritud fuajee koos registratuuriga, kaks protseduuride ruumi, pereõedele neli tuba ja neli ka perearstile, lisaks olmeruumid ja tehnosõlmed. Teisele korrusele on projekteeritud ruumid perearstikeskuse juhatajale, kodusõle, logopeedile, füsioteraapeudile, ämmaemandale, sotsiaaltöötajale, lastekaitsetöötajale ja psühholoogile. On arvestatud võimalusega, et teise korruse ruume saab kasutada ka siis, kui esimese korruse ruumid on külaliste vastuvõtuks suletud.

Hea teada

- Pärnasalu põik 1c, Saue linn (Grossi poe ja tulevase vallamaja vahel);
- üldpind (neto): 826,6 m²;
- investeering ca 1,1 miljonit eurot (km-ta), millest toetus 688 000 eurot, ehitust kaastahastatakse Regionaalarengu fondi tervisekeskuste infrastruktuuri arendamise meetmest;
- valmimisaeg 2019 juuli
- ehitaja: Vanalinna Ehitus

Foto: Victoria Parmas

Valla esimese sünnipäeva puhul kontserdile ja koogile

Alles see oli, eks... kui peeti läbirääkimisi ja korraldati küsitlusi ja jagati nägemusi tulevikuks. Oli kasvamise ambitsiooni, oli paremaks saamise unistust, oli ootust sünergiale.

Ootamatult on täis tiksunud juba aasta uues rütmis. 24. oktoober 2017 oli see päev, kui valimiskomisjon kinnitas tulemused ja Saue ühendvald oli sündinud. Sellesse esimesse on jagunud kõike: ootamatuid viltuvedamisi ja oodatud õnnestumisi, nii meelepaha kui tunnustust. Aga igal juhul vääril see esimene meeleshoidmist ja tähistamist.

Tähistamiseks on üle valla - Riisiperes, Laagris, Haibas ja Saue linnas - nelja nädalavahetuse jooksul pakkuda neli erilist kontserti, kuhu sauevallakas on oodatud. Kokku moodustub sellest justkui sünnipäevakuu, kus meelelahutust on nii lastele kui suurtele, nii koomilisemat kui pidulikumat. Kõik kontserdid on muidugi tasuta ja heameel oleks, kui külastatakse ka oma kodust kaugemaid punkte. Et laagrikas võtaks sammud Riisiperre seada või Turbast tuldaks Saue linna.

Sel kõige õigemal päeval, 24. oktoobril on igas halduskeskuses kaetud koogilaud. Just õhtusel ajal – 17-19, et töönimene saab ka vabalt aega võtta ja tulla omade juurde. Mekkida magusat ja kohaliku piirkonnapealikuga kodukandi teemade üle mõtteid vahetada. Niimoodi vabalt ja vastastikku.

Sünnipäevade puhul on kombeks end ka lille lüüa. Muru roheliseks värvima ei hakka, aga just selleks päevaks saab ajatatud ka helkuripuude ilmumine keskustesse.

Hoiame omasid, tähistame omadega!

Saue valla sünnipäevakontserdid

Riisipere kultuurimaja L 27. oktoober kell 19.00 KOOMILINE KONTSEERT „AI HEIT MJUUZIK“	Laagri kultuurikeskus L 3. november kell 18.00 NAISED KÖÖGIS
Kernu rahvamaja L 10. november kell 12.00 “TILGAKE METT” MÕMMI JA TEMA SÖBER	Saue linna kontserdisaal R 16. november kell 19.00 VÄLIHARF

Sisepääs tasuta

Ääsmäe Kultuuri ja Spordi Sihtasutus otsib NOORSOOTÖÖTAJAT

koormusega 0,5 kohta graafiku alusel E-R 13-19

Tööülesanded on noortekeskuse tegevuste planeerimine ja elluviimine, ruumide korrashoid ja järelvalve tagamine.

Ootame sinult eelnevat töökogemust noortega ja soovi noortega töötada. Head meeskonnatööd, pingetaluvust, enesekehtestamisoskust, huumorimeelt.

Kasuks tuleb kõrgharidus või selle omandamine noorsootöö, sotsiaaltöö, kultuuri või rekreatsiooni erialal, projektide kirjutamise ja juhtimise kogemus, loov mõtlemine.

Elulookirjelduse palume saata aasmaenk@gmail.com

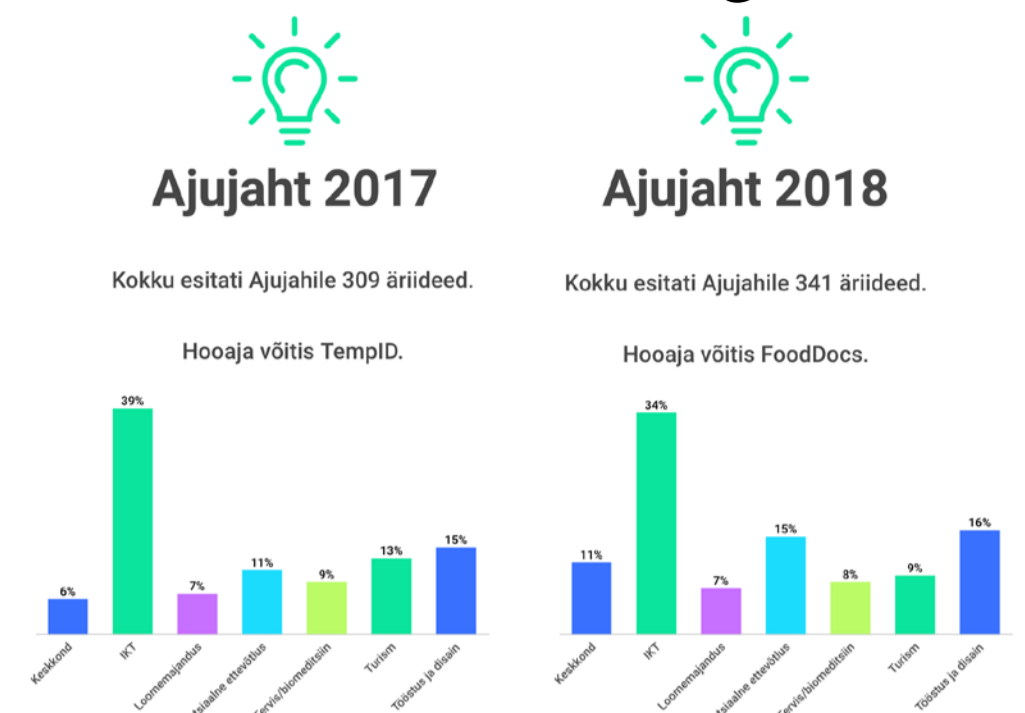
Saue vald toetab äriideede konkursil „Ajujaht“ omasid 5000 euroga

Saue vald annab 10 000-eurose panuse üldisesse auhinnafondi, kuid tahab lisaks toetada eriauhinnaga ka omasid – Saue vallast kõige kõrgemale positsioonile jõudvale ideele pannakse välja 5000 eurot.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse ellu kutsutud „Ajujaht“ on Eesti suurim äriideede konkurss, kus igaüks saab end turvalises keskkonnas proovile panna. 12. hooajal kandideerivad osalejad 60 000 euro suurusele auhinnafondile.

Ettevõtlusega ei ole kunagi liiga hilja alustada. Sestap kutsutakse ideid jagama nii noori kui elukogenuid, õppivaid ja töötavaid kui ka neid, kel juba ettevõtlusega tegelemise kogemus tagataskus olemas, kuid kes soovivad karjäärimuutust.

Osalevatele ideedele pakutakse teadmisi koolitustel, ekspertnõu annavad mentorid ning kõik ideed pannakse sisuliselt proovile. Samuti ei paku ükski teine äriideede konkurss sellist nähtavust kui „Ajujaht“, kuna televisiooni eetriaeg on kallid. Näiteks Taxify žürii südant ei võitnud, kuid televisioon tegi nad nähtavaks investoritele ja täna on neil haaret juba terves maailmas.

Saue vald otsustas anda oma panuse „Ajujahile“ auhinnafondi, kuna kontseptsioon, et mõne sõprus- või seltskonnalaadsest ideest või mõtteväljatusest vormubki läbi konkursi reaalse ettevõtte

või toode või teenus, on väga inspireeriv.

Ettevõtlusvaimu levimine on Saue valla kontekstis oluline, sest kui näiteks kuskil metsatalus tehakse tööd ja luuakse väärtust ja ühel hetkel ehk ka kodupiirkonda reaalseid töökohti, siis võidab sellest terve kogukond. „Hoiame omasid“ eriauhind on 5000 eurot. Igal aastal esitatakse „Ajujahile“ väga erinevaid probleeme lahendavaid IT-valdkonna- ja äppidekeskseid ideid, aga väga ootaks, et mõni sauevallakas tuleks välja täitsa reaalse tootega. Nii nagu oli aastal 2013 Saue vallast pärit Honeypoweri looduslike energiageelide

idee sportlastele,“ ütles vallavanem Andres Laisk.

Laisa sõnul, kes oli eelmisel telehooajal ka esilagse žüriis, mis 341-st 100 kõige perspektiivikamat välja peilis, on lisaks heale ideele oluline ka tiimi võimekus, see võib saada otsustavaks.

Midagi uut alustades on alati tunne, et aega ja energiat ei jagu. Aga aega tuleb võtta, kasvõi vägisi, kui tahta maailmas midagi ära teha. Lisaks ütlevad senised osalejad, et see kogemus pigem annab energiat juurde.

Niisiis, kõik sauevallakad, ideed kirja ja maailma muutama! Koduvald seisab seljataga ja toetab.

Ellukutsuja: **EAS** Enterprise Estonia

AJUJAHT STARDIB TAAS

Esita enda idee 28. oktoobriks

www.ajujaht.ee

Saue vallas on kõvasti üle keskmise õpihuvi

19.–26.10 toimuva täiskasvanud õppija nädala jaoks koguti ettepanekuid õppijate, koolitajate ja õpisõbralike leidmiseks. Neljast nomineeritust kolm on sauevallakad. Üle-eestiline tunnustamine toimub TÕN avauitrusel, Harjumaa tunnustussündmus leiab aset 24. oktoobril.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

Harjumaa aasta õppijasõbralikum tööandja – Saue Production OÜ

Firma toetab õppimist alates sisseelamise programmist kuni sisekoolitusteni, paremad oskused annavad võimaluse palgatõusuks ja arenguks. Võimaldatakse õppepuhkusi sõltumata erialast, pakutakse paindlikku tööaega, peetakse meele koolilõpetamise puhul. Koolitatakse ka koostööpartnereid.

Harjumaa aasta õpitegu 2018 – Ääsmäe külakogu üheteistkümneme pagar-kondiitri koolitus

Ääsmäe naised otsisid võimalust igapäevatöö kõrvalt õppida, mida hing on ammu ihanud. Kahjuks on õppimisvõimalused isegi kaugõppe vormis tööpäevadel olematud. Külakogu kirjutas mitmesse kutseõppeasutusse ja ainus, kes vastu tuli, oli Pärnumaa Kutsehariduskeskus. Komplekteriti üheteistkümnest inimesest koosnev õpigrupp, mis kaks korda kuus võttis ette teekonna Ääsmäelt Pärnuse

pagar-kondiitriks õppima. Õpitegu andis olulise tõe ja julgustuse täiskasvanule ka vanemas eas õppida ja ennast täiendada töövälisel vabal ajal, mis ehk annab tulevikus tõe pagariäri avamiseks kodukandis.

Harjumaa aasta koolitaja 2018 – Katrin Alujev, Katrin Alujev OÜ / Elamise kergus

Koidu küla elaniku Katrini koolitused on loovad ja puudutavad. Oluline on, et ei õpita tehnilisi oskusi, vaid süvenetakse ja analüüsitakse iseenda olemust, oma vajadusi ja suh-

teid ümbritseva. Katrini töö jaotub kahe valdkonna vahel: individuaalsed teraapiaseansid ning koolitused üksikisikutele ja organisatsioonidele. Koolitusteemad on „Mida su keha räägib sulle?“, „Kuidas juhtida oma isusid?“, „Tahaks mediteerida“, „Luubi all sinu elu eesmärk“, „Enesehinnang - sinu elu vundament“. Organisatsioonikoolituse valdkonnas on tema lemmikuks arenguvestluste läbiviimise koolitused. Lisaks kõigele avaldas ta 2018. aasta veebruaris oma esimese raamatu „Elamise kergus“.

Määrati 13 uut bussipeatuse asukohta ja 42 bussipeatusele anti uus nimi

Et korrastada aegade jooksul tekkinud virvarri, otsustas vallavalitsus nimetada 42 bussipeatust uute või täpsustatud nimetustega. Täiesti uutena lisandus 13 bussipeatust, mis teenindavad peamiselt valla siseliinidel sõitjaid.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauvald.ee

Riisipere mõisa juures asuv bussipeatus kandis nime Riisipere, Riisipere asula sees olev bussipeatuse aga nime Nissi. „Kohalike elanike sõnul oli see eksitav. Kunagi oligi eraldi Nissi asula ja Riisipere asula, aga tänapäeval ei ole see enam nii,“ selgitab arendusosakonna juhataja Indrek Eensaar. Nüüd on peatus Riisipere muudetud Riisipere mõisa nimeliseks ja senine Nissi Riisipere-nimeliseks peatuseks. Sellised täpsustavaid nimemuudatusi tehti koostöös piirkonnajuhtidega lausa 42 bussipeatusele.

Samuti lisati siseliinide sõiduplaani 13 uut peatu-

se nime, peamiselt endises Kernu vallas, kus koolibuss küll peatus teeäärsetes sisesõidunurkades, aga ametlikke peatusi ei olnud.

Nüüd on ühendvalla bussipeatuste süsteem korrastatud ja õige pea hakkavad ka tööd peatuste nimede vahetamisel ja uute peatuste paigaldamisel, mõnedel juhtudel isegi ka uute bussitaskute rajamisel.

42-le bussipeatusele uued nimed

KÜLA	Peatuse senine nimi	Peatuse uus nimi
Ellamaa küla	Ellamaa 2	Antsuküla
Hingu küla	Jaanika	Rallipargi
Hingu küla	Jaanika	Rallipargi
Kaasiku küla	Laitse raudteejaam	Laitse seltsimaja
Kaasiku küla	Laitse raudteejaam	Laitse seltsimaja
Kabila küla	Allikmäe	Allikmäe
Kabila küla	Allikmäe	Allikmäe
Kibuna küla	Kibuna	Munalaskme tee
Kibuna küla	Kibuna	Munalaskme tee
Kibuna küla	Kibuna küla	Luige
Kibuna küla	Kibuna küla	Luige
Kernu küla	Kernu kauplus	Kernu
Kernu küla	Kernu kauplus	Kernu
Kernu küla	Kernu kool	Kernu koolimaja
Kohatu küla	Kernu	Kohatu
Kohatu küla	Kernu	Kohatu
Kohatu küla	Kernu rahvamaja	Kernu mõis
Kohatu küla	Kernu rahvamaja	Kernu mõis
Laitse küla	Kaasiku	Vikerkaare
Laitse küla	Laitse	Laitse loss
Laitse küla	Laitse	Laitse loss
Munalaskme küla	Munalaskme	Männimaa
Munalaskme küla	Lisapeatus teisel pool teed	Männimaa
Riisipere alevik	Riisipere kauplus	Jaama tee
Riisipere alevik	Riisipere kauplus	Jaama tee
Riisipere alevik	Nissi koolimaja	Nissi kool
Riisipere alevik	Nissi koolimaja	Nissi kool
Riisipere alevik	Riisipere raudteejaam	Riisipere jaam
Saue linn	Saue	Kuuseheki
Saue linn	Saue	Kuuseheki
Saue linn	Saue gümnaasium	Saue kool
Saue linn	Saue raudteejaam	Saue jaam
Saue linn	Saue raudteejaam	Saue jaam
Saue linn	Saue linnavalitsus	Noortekeskus
Saue linn	Saue linnavalitsus	Noortekeskus
Turba alevik	Turba	Turba kauplus
Turba alevik	Turba	Turba kauplus
Turba alevik	Turba Gümnaasium	Turba kool
Vilumäe küla	Nissi	Riisipere
Vilumäe küla	Nissi	Riisipere
Vilumäe küla	Riisipere	Riisipere mõis
Vilumäe küla	Riisipere	Riisipere mõis

13 täiesti uut bussipeatust

KÜLA	Peatuse nimi
Kaasiku küla	Kullapa
Kaasiku küla	Oru
Kaasiku küla	Tipi
Kaasiku küla	Ülevälja
Kohatu küla	Ehala
Laitse küla	Anniko tee
Vansi küla	Pihelga
Vansi küla	Rabaäärse
Vansi küla	Sarapiku
Kibuna küla	Kibuna
Kibuna küla	Raudteejaama tee
Kaasiku küla	Kivisilla
Kaasiku küla	Põlde

Esimesed koolitunded: nüüd ma saan aru küll, miks ema-isa töölt tulles väsinud on ja vahest natuke magada tahavad

Tuleviku lasteaia õpetaja uuris oma sel sügisel kooli läinud laste käest, kuidas on läinud.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauvald.ee

• **Jannol** nii suur ärevus esimesel päeval ei olnud. Oli väike hirm, et kõik veel pole nii selge kui peaks. Janno ikka vahepeal igatseb lasteaia õpetajaid ja kaaslasti. Tervitused meie poolt! Nii armas, et meele oleme!

• **Hellele** ka meeldib koolis. Kuigi natuke on kurnatud, et liiga tihti peab käima. Meeldiks rohkem, kui oleks ühel päeval nädalas, nagu eelkool oli.

• **Mari** sai alles sel esmaspäeval esimese päris koolipäeva maitse suhu. Oli põnev ja pisut raske, nagu ta ise ütles. „Oh, tead, ajasin muusikatunnis vihikud sassi ja ega ma päris täpselt kõigest ka aru saanud, mida õpetaja rääkis,“ oli esimene lause, mis koolist välja astudes mulle öeldi. Eks seegi nädal läheb nii, et ta on koolis korraka vaid kaks tundi, sest arst rohkem ei lubanud. Mari jäi nimelt just enne kooli natuke haigeks. Muidu on ta põnevil. Kartis pärast aktust haiglasse tagasi sõites, et alguses puudumine

tähendab, et ta ei leia sõpru ja pinginaabrit, aga eile tundus, et kohe, kooli garderoobi jõudis, sõbrunes teistega. Meil on veel Mariga see vahva kokkusattumus, et mina alustasin enda kooliteed 30 aastat tagasi samas koolis ja isegi koduklass on meil sama. Ilusat kooliteed kõigile! Mari tervitab ja loodab vanu sõpru varsti näha.

• Hetkel veel tuju üleval, sest pole kohale jõudnud, et see kestab 12+ aastat!

• **Andre** nühib juba teist nädalat koolipinki. Igasuguseid vahvaid ettevõtmisi on neil seal juba olnud. Ja õue mängima saavad ka iga päev nagu lasteaia. Koolist tulles on Andre üldiselt rõõmus ja rahul. Hommikud on natuke rasked, et end teele sättida.

Ja eks ta kurdab ka, et natuke pikk päev, pikutada ei saagi enam nagu lasteaia.

• **Miku** alustas 3. septembril kooliteed muusikakeskkoolis. Praegu on küll rõõm suur ja õhtuks väsimus ka, sest eks kõike uut on palju. Aga mütsi ja ranisat kantakse meeletu uhkusega, tšellot tahab harjutada rohkem kui vanematel viisimist. Ja oma lasteaiakaaslasti igatseb hirmsasti, seda on kohe mitmel korral jutuks võtnud.

• **Roosil** läheb hästi, ta on palju uusi sõpru saanud. Ühe nädalaga jõudis ta juba koolikoti ja jope (mitu korda) kooli jätta ja sisejalatõudega koju tulla. Õnneks saan ta kodust hommikuti kooliteele saata, muidu jõuaks ta vist alles 2. või 3.

Sügisene lehtede äravedu

Äravedu on tasuta, maksta tuleb ainult kottide eest. Kotid tuleb paigaldada tänava äärde leheveo alguseks 5. novembriks nii, et need ei segaks liiklust.

Viiakse ära Saue linna ja Laagri aleviku kinnistute omanikelt ainult rohelistesse komposteeruvatesse kottidesse pandud lehed. Kotte saab osta Saue vallavalitsusest (Tule 7, Saue linn) või Laagri halduskeskusest (Veskitammi 4, Laagri alevik) vastuvõtusekretäri juurest. Lehekotte saab osta ja end registreerida 8.-26. oktoobrini vastuvõtusekretäri juures kohapeal. Korterühistud saavad lehekottide eest tasuta lisaks sularahale ka eelnevalt ülekanega. Kottide kätte saamiseks tuleb korterühistul esitada vastuvõtusekretäri väljavõtte maksekorraldusest. Soovi korral saab raamatupidamine hiljem väljastada ka arve. Arve soovist teada anda info@sauvald.ee, ära märkida korterühistu kontaktid ja ostetud kottide kogused.

Tegemist on täielikult komposteeruvate kottidega ning puulehtedega täidetuna püsivad kotid tervena umbes kaks nädalat. Lehed tuleks 125-liitrisestesse kottidesse panna vahetult enne 5. novembrit, see välistab lehekottide lagunemise enne nende äravedu. Lehti tuleks panna sellises koguses, mis hoiab ära kottide rebenemise. Kui kotid sisaldavad peale puulehtede ka muud prahti või kui ei kasutata valla müüdavaid komposteeruvaid kotte, siis tasuta kottide äravedu ei toimu.

Saue vallavalitsus ei vastuta, kui keegi pahatahtlik tänaväärsele alale paigutatud kotid lõhub. Koti rebenemisel koristab maha pudenenud lehejätmed kinnistu omanik. Igalt aadressilt veetakse lehekotte ära ainult ühel korral.

MARJU NORVIK

heakorra spetsialist

LISAINFO

INFO: 679 0213, 515 6878, marju.norvik@sauvald.ee

Registreerimisel esitatavad andmed: nimi, aadress, kontakttelefon, lehekottide orienteeruv kogus.

Müügiinfo: kotte müüakse 10 kaupa rullis, rulli hind on 6.80, tasuta saab ainult sularahas.

Meeldetuletus: Saue valla elanikud saavad Pääsküla jäämejaamas (Raba 40, Tallinn) tasuta ära anda korraka kuni 0,6 m³ aia- ja haljastusjätmeid. Täpsem info on leitav aadressilt www.jaatmejaam.ee/paaskula-jaatmejaam või telefonil 529 3020.

tunniks. On selline muretu lillilaps.

• **Liise** ka õhinaga alustanud. Ühtegi lasteaia sõpra klassis küll pole, aga tundub, et on sõpru leidnud ja tunneb ennast uues rollis hästi. Ükspäev oli koolist tulles magama jäänud ja pärast teatas, et nüüd ma saan aru küll, miks te töölt tulles väsinud olete ja vahest natuke magada tahate. Liise tervitab kõiki!

• **Gritil** on klassis päris palju lasteaiakaaslasti. Peale kolmandat päeva tuli küsimus, et millal küll suvevaheaeg tuleb? Tervitused kõigile!

• **Anna** esimene koolinädal möödus väga toredasti ja teine oli veelgi põnevam. Tundub, et justkui lõpuks

lastakse olla iseseisev ja ta saab nüüdsest kõike ise teha. Söögittegemine, iseseisev liiklemine, oma koduvõti, õpilaspilet jne. Raamatukogus on juba mitu korda käidud ja mitu raamatut läbi sirvitud. Loodan, et entusiasm püsib ja lugemine tuleb ludinal. Kõikidele teistele lasteaiaõpradele tervitused.

• **Raivo** vend oli enne 1. septembrit, vaatamata lapsevanemate pingutustele, kooliskäimisele antireklaami teinud. Raivo uskus ju pigem asjaosalist kui vanemaid, kes vaid väidavad, et on koolis käinud. Nüüd tuleb Raivo rõõmsa tujuga koju, sest tegelikult oli koolis hoopis tore ja nii iga päev.

Kõik nimed on muudetud

Vähese külastatavuse tõttu lõpetab 31. oktoobrist tegevuse Turba postkontor

Sellest hoolimata on postiteenused kohalikele elanikele ka edaspidi kättesaadavad.

Novembri jooksul paigaldab Omniva koostöös Saue vallaga Turbasse pakiautomaadi. Senikaua toimetatakse klientide pakid kohale kirjakandjaga. Kui pakki üle anda ei õnnestu, suunatakse saadetis Riisipere postkontorisse. Lisaks on võimalik vajalikke postiteenuseid tarbida ka kirjakandja vahendusel.

Muuhulgas on saanud Turba postkontoris tasuta ka makse, kuid see teenus on langustrendis, sest saadaval on palju mugavamaid ja soodsamaid alternatiive. Edaspidi on kohalikel elanikel võimalik makseid tasuta kas pangakontoris, pangautomaatides või internetipangas Turba raamatukogus asuvas avalikus internetipunktis. Kõige mõistlikum ning soodsam lahendus makseteks on aga sõlmida oma pangas e-makse püsikorraldus.

Postiteenuse kasutamise võimalused Saue vallas

Saue valda jääb Turba postkontori sulgemise järel neli postiasutust: Saue, Laagri, Riisipere ning Ruila postkontor. Turba elanikele lähim postkontor asub Riisiperes.

Lisaks on Saue vallas ka kaks pakiautomaati – Laagri Maksimarketi ja Saue Kaubakeskuse juures. Novembri jooksul paigaldab Omniva koostöös Saue vallaga Turbasse kolmanda pakiautomaadi. Pakiautomaat on klientide poolt selgelt eelistatav kanal nii pakide saatmiseks kui kättesaamiseks, Omniva pakiautomaadid on ligipääsetavad seitsmel päeval nädalas ning 24 tundi ööpäevas.

Postmark mugavalt muude ostude kõrvalt

Turba postkontor müüb ka marke ja ümbrikuid, mida saab edaspidi osta üle Eesti postmarkide edasimüüjatel. Tallinnas ja Harjumaal on postmargid ja ümbrikud müügil 130 müügikohas. Postmarkide edasimüüjad on märgitud ka Omniva koduleheküljel (<https://www.omniva.ee/era/postiteenused//edasimuujad/tabel>). Lisaks on kõige laiem valik postmarke saadaval Omniva e-poes, kust on võimalik lisaks margile ka ümbrikke soetada.

Saue vallas on hetkel vaid üks postmarkide vahendaja – Vanamõisa karavanipark, Vabaõhukeskuse tee 18, Vanamõisa küla, Saue vald. Samas on Omnival soov leida Saue vallast, sealhulgas ka Turbast, teisigi võimalikke postmargi edasimüüjaid, kel oleks huvi postmarkide vahendamisega tegeleda. Ühtlasi saab postmarki osta ka kirjakandja käest.

Kirjakandja toob teenuse koju või kontorisse

Paljude jaoks võib kõlada üllatusena, et postiteenuseid saab kasutada ka kodust lahkumata. Kõigil postiteenuse kasutajatel, kes elavad või asuvad maapiirkonnas postiasutusest kaugemal kui 5 kilomeetrit, on võimalus kutsuda kirjakandja koju või tööle.

Kirjakandjat saab tellida kliendiinfo telefonilt 661 6616 või kodulehel oleva vormi kaudu https://www.omniva.ee/era/abiinfo/kirjakandja_tellimine. Kirjakandja kohalekutsumine on tasuta, maksta tuleb ainult postiteenuste ja neile kehtestatud teenustasude eest nagu tuleks maksta ka postkontoris.

Kirjakandja kaudu saab kasutada järgnevat teenuseid: kirisaadetise, postipaki, kulleripaki vastuvõtmine ja kättetoimetamine; rahakaardi kättetoimetamine; ajakirjade ja -lehtede tellimuste vormistamine; maksete teostamine; postimaksevahendite müük.

KERSTI KUSTAVUS Omniva piirkonna juht

Lehetu küla sissesõidul asuv tühi tondiloss lammutatakse

Vallavalitsus taotleb Kredexilt raha, et kole ja eluohtlik 16 korteriga maja lammutada ja asemele rajada haljasala.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauvald.ee

1971. aastal Saida sovhoosi töötajatele ehitatud maja on juba aastaid tühi. Kui endine riigikord otsa sai ja majand laiali läks, kolis enamik elanikest ära ja nii ta aegamööda tühaks jäi.

Tähtsusetult Tondi-nimelisel kinnistul asuv korterelamu on nüüdseks täiesti elamiskõlbmatu, seismise tagajärjel lagunenu, muutunud ohtlikuks ning ümbrust ja maastikupilti risustavaks. Hoone aknad on kas purustatud või minema viidud, siseruumid on rüüstatud, põ-

randatel on kilode kaupa olmeprügi. Nissi piirkonnapealiku Peedo Kesseli sõnul on hoone ammugi pinnuks silmas. „Endine Nissi vald püüdis mitmel korral omanikku moosida, et ta sellega midagi ette võtaks, aga need katsed ei kandnud vilja. Ei ole häid meetodeid omaniku mõjutamiseks,“ tõdeb Kessel.

„Kole koht. Ühe trepikoja tuulekoridor on sisse kukkunud, noored käivad seal turnimas. Ohtlik,“ sekundeerib Kesselile ka kohalik külaelanik Olvia Laur.

Pärast ühinemist ei hakanud Saue vald omaniku mõjutamisega aega viitma, vaid ostis hoone ära – maja-

omanik soostus hoone sümboolse hinnaga müüma. Vallavalitsus loodab juba 2019. aasta talvel toetusrahade abil hoone lammutada, keldrid täita täitematerjaliga ja maa-pealsele osale kevadel muru

külvata.

Lammutusprojekti maksumus on pea 45 000 eurot, millest 70% osas on Kredexile esitatud rahastustaotlus, 30% jääb vallaelarve kanda.

Saue valla ametlikud teated

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE AVALIK MENETLUS

Saue Vallavalitsus on koostanud eelnõud projekteerimistingimuste määramiseks avatud menetlusena:

- 1) **Alliku külas Karuoja tn 4** kinnistul (katastritunnus 72701:002:0605); 1560m² 100% elamumaa) määrates tingimused üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks. Arvamused esitada hiljemalt 20.10.2018 Saue Vallavalitsusse (Tule tn 7, 76505 Saue linn; info@sauvald.ee);
- 2) **Alliku külas Metsatuka tee 10** kinnistul (katastritunnus 72701:002:1334); 2041m² 100% elamumaa) määrates tingimused kaksikelamu ehitusprojekti koostamiseks. Arvamused esitada hiljemalt 20.10.2018 Saue Vallavalitsusse (Tule tn 7, 76505 Saue linn; info@sauvald.ee).

Lähemat informatsiooni tingimuste kohta saab Urmas Elmikult 679 0191, urmas.elmik@sauvald.ee.

Raport rahastustest

Lühendid KÜSK ja KOP on Saue valla külakogukonnadele väga hästi teada. Esimese lühendi taga seisab Kodanikuühiskonna Sihtkapital ja teise taga Kohaliku Omaalgatuse Programm.

KOP-ist saab taotleda toetusi kahest erinevast meetmest kogukonna arengu toetamiseks ja elukeskkonna ning kogukonnateenuste arendamiseks. Samuti on väga oluliseks meie MTÜ-dele nii Leader-meede kui EAS. Kõrvalolevast tabelist saabki näha, millised tegevused on 2017. aastal Saue vallas tänu Leaderi, EAS-i, KÜSK-i ja KOP-i toele ellu viidud.

SAUE VALLAVALITSUS ALGATAS DETAILPLANEERINGU KOOSTAMISE SAUE MÕISAPARGI TAGUSEL ALAL

Saue Vallavalitsus algatas oma 12.09.2018 korraldusega nr 1156 Saue linnas Paju tn 18 (katastritunnus 72703:001:0280, suurus 12,01 ha, sihtotstarve maatulundusmaa 100%) kinnistul ja selle lähialal detailplaneeringu koostamise ning jätis sama korraldusega keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) algatamata. Planeeringuala asub Saue linna idaservas Jälgimäe tee, Saue mõisapargi ning Kasesalu ja Paju tänavate tootmisalade vahelisel hoonestamata maa-alal.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on kinnistu ja-gada elamu-, sotsiaal-, tootmis- või laohoone- ja transpordimaa sihtotstarbega kruntideks ning määrata ehitusõigused üksik- ja ridaelamute ning tootmis- või laohoone rajamiseks. Transpor-

dima krundid kavandatakse juurdepääsuteede ja kergliiklusteede rajamiseks. Ühtlasi määratakse detailplaneeringus üldised maakasutustingimused ning heakorrastuse, haljastuse, parkimise ja tehnovõrkudega varustamise põhimõtteline lahendus.

Saue linna üldplaneeringu kohaselt on planeeritava maaala maakasutuse juhtotstarbeks määratud osaliselt puhke- ja virgestusmaa ning osaliselt äri- ja elamute maa. Detailplaneeringuga kavandatakse ei ole vastuolus Saue linna üldplaneeringuga, kuna sellega kavandatakse valdavas osas üksik- ja ridaelamute ning nende teenindamiseks vajalike teede ja tänavate rajamist ning mitmeid parkimetsa kinnistuid, millest ühele on kavas rajada ka avalik multifunktsionaalne spordiväljak.

Planeeringuga ette nähtud tegevused ei kuulu olulise keskkonnamõju tegevuse hul-

ka, sest planeeritava alal ega selle vahetuse läheduses ei ole kaitstavaid loodusobjekte ega rohevõrgustiku ala, planeeringuga ei ole ette nähtud tegevust ranna või kalda piiranguvööndis, planeeringuga ei kavandata olulise keskkonnamõjuga ehitustegevust, millega kaasneks keskkonnaseisundi kahjustamist, sh vee, pinnase, õhu saastamist. Planeeringuga ei kaasne vahetut või kaudset mõju inimeste tervisele ja heaolule, kavandatud tegevus ei avalda ka negatiivset keskkonnamõju planeeringuala kontaktvööndisse jäävatele olemasolevatele kinnistutele ning seetõttu ei pea Vallavalitsus vajalikuks detailplaneeringu eluviimisega kaasneva keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamist.

Lisainfot planeeringu algatamise ja KSH mitteamalgatamise kohta leiab Saue valla kodulehelt <http://sauvald.ee/algatud-detailplaneeringud-2018>.

TOETUSE SAAJA	Suurus eurodes	Toetuse andja	Projekti nimi ja lühikirjeldus
MTÜ Lehetu Külaselts	2341,85	KOP	Uued välisused Lehetu külakeskusele
MTÜ Lehetu Külaselts	1999,8	KOP	Lehetu külapäev stiilis "Saida sovhoos"
MTÜ Lehetu Külaselts	1457,6	KOP	Lehetu küla tänapäev ja areng - küla arengukava koostamine
MTÜ Lehetu Külaselts	1644,39	KOP	Värskendatud köök Lehetu külakeskuses
MTÜ Koppelmaa küla	2000	KOP	Koppelmaa küla laste avaliku mängulinnaku ehitamine
MTÜ Hüüru Külaselts	1533,6	KOP	Mobiilse dataprojektori ja pukklaudade soetamine
MTÜ Saue-Jõgisoo Haridusselts	38 144,50	EAS	Jõgisoo seltsimaja küttesüsteemi renoveerimine
MTÜ Saue-Jõgisoo Haridusselts	2000	KOP	Laste ja noorte mänguväljak Jõgisoo seltsimaja hoovialal
MTÜ Muusikaselts Nissi Trollid	17 118,52	LEADER	Lisaõppeprogramm Nissi Trollidele 2018-2020 (piitlaagrid ja meistrikursused)
MTÜ Vanamõisa Küla	139 735, 43.-, millest 54,75% on omafinantseering	LEADER	Vanamõisa vabaõhukeskuse 39-kohalise autoparkla ja aia ehitus, inventari ost
MTÜ Jõgisoo Vabaajakeskus	25632,72	LEADER	Lõokeste tänavale rajatav multifunktsionaalne vaba aja veetmise keskus noortele

Saue jalgpalliklubi tegi juubeliaastal ajalugu

5

Nr 19 / oktoober / 2018

Saue Valdus

Esimest korda 20 aasta jooksul toodi koju väikeste karikavõistluste finaali võit. Avapoolajal väravaid ei löödud, skoor avati teisel poolajal ja Raasiku mansa alistati 2:0.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

Mäng algas mõneti ootamatult Saue jalgpalliklubi taktikepi all, on ju Raasiku Joker II liiga omas tsoonis teisel kohal, Saue III liigas viies. Saue domineeris, Raasiku rünnakud jäid pigem tagasihoidlikeks. Teise poolaja keskel sai aga Saue teenitud murrangu, kui Janar Pajo hetkeks valveta jäeti ja äärründaja saatis palli alla nurka posti kõrvalle. Vähem kui veerand tundi hiljem oli seis 2:0, selgelt väsinud Raasiku ei suutnud Sauele enam suurt survet peale panna ja mängu lõpus sai Saue tähistada.

Seda eelmist löiku tuleks tegelikult lugeda kõva häälega ning samas tempos ja kirega, nagu seda teevad spordireporterid telekas jalgpalli MM-i kommenteerides. Sest kuigi maailma mastaabis ei olnud tegemist suurt tähelepanu vääriva mänguga, oli see 12. septembril Lilleküla staadionil peetud matš Saue tiimile ajaloolise tähtsusega ja võimas juubeliaasta kingitus.

„Väike karikas“ (õieti „Väikesed karikavõistlused“) on Eesti Jalgpalli Liidu põhikirjaga sätestatud klubidevahelised võistlused, kus selgitatakse teise ja madalamate liigade karikavõitja. Eesti vutisüsteem on ülesehitatud kõrgliigale ja amatööride liigale, viimases mängitakse teises, kolmandas ja neljandas liigas. Just selles n-õ amatööride liigas mängib ka Saue JK, kokku on klubisid vast 125 kanti, sel hooajal alustas väikese-

le karikale pretendeerimist neist 78.

Usk ja meeskonnavaim viisid võidule

„Meie jaoks oli juba suur saavutus mängida rahvusstaadionil. Sealsamas, kus kuu aega tagasi mängis ka Madridi Real. Võistkond oli väljakuteks valmis ning andsime korraliku lahingu ja lisaks sattus see sobivalt 20. tegutsemisaastat tähistama,“ nendib üks meeskonnaliige Algis Kelder takkajärgi, kui finaali võistluse adrenaliin on juba sutsu alla läinud.

Keldri sõnul on Saue varasemalt jõudnud paar korda poolfinaalmängudeni ja neljal korral veerandfinaali, aga sel finaalmängul 700 pealtvaataja silme all tugevas viimas antud lahingus oli meestel juba riietusruumist saati teistsugune värin sees. „Nägudest oli näha, et kõik on valmis, aga sellist vibratsiooni pole enne küll olnud. Olime hästi kokku mänginud, võistkonnavaim oli kõrgel, ise uskusime, et see on võimalik,“ meenutab Kelder. Ta nendib küll, et üks esimesel poolajal olid närvid pingul, seis 0:0, midagi nagu ei juhtunud. Aga kui värav tuli ja mänguplaan töötas, läks hingamine kergemaks.

Usk mehed võidule viisiki, sest favoriidiks peeti ju kõrgemas liigas mängivat Raasikut. Ilutulestiku saatel pandi medalid kaela ja tunde, mida hästi polevat võimalikki sõnades kirjeldada, tehti pealinnas veel samal õhtul tähistamisring.

Elevust jätkus pikemakski. Algisele, kes on

Foto: Eesti Jalgpalli Liit

Ajaloolise karikavõidu toonud meeskond: Argo Alaväli, Alexis Alliksaar, Künter Uku Altnurme, Sander Avingo, Lauri Esko, Henri Heinola, Joosep Juha, Mart Jõesaar, Algis Kelder, Reten Klooster, Jaan Koit, Kaspar Kotter, Karel Kruuser, Henrik Kummer, Vincent Ray Lambin, Joel Leif, Artur Lindegron, Karl Lindegron, Janar Pajo, Kristjan Ploompuu, Egert Pruul, Norman Pöder, Markus Seppam, Sten Renar Subatsjuss, Kristjan Suurjärv, Holger Süvi, Tanel Talumaa, Davor Tamm, Talis Tamm, Urmo Timusk

samal ajal ka klubis noortetreener, rääkisid lastevanemad tundest, mis võsukestel tekkis, kui sai suurel staadionil omadele kaasa elada. Et see oli palju ägedam kui mõnel suurvõistlustel. „Ja kui trenni andma läksin, hüppasid lapsed mulle kaela,“ usub Algis, et see võit võib olla klubi poistele suureks inspiratsiooniks.

Algus sõpruskonna harrastusest

Saue JK meeskonnas on kokku 30 mängijat, vanuseskaalas 16 kuni 30 pluss. Pole see profiliiga, palka mehed selle eest ei saa, plat-sile toob kokku teistsugune motivatsioon. Oluline on nii iseenda vormis hoidmine kui ka klubitunne, et ollakse sama asja eest väljas.

Klubi ise loodi üsna juhuslikult. Üheksakümne date keskel käisid toonased noored mehed koos kossu mängimas. Siis korraga tuli põrgatamisest tüdimus peale ja orienteeruti jalgpallile ümber. Kooli staadion oli hullus seisus, kruusaga kaetud, mättaid täis, aga

sõpruskond kohendas selle suvel paremaks ja käis toksimas. Sügisel korraldas linnavalitsus Saue lahtised MM-võistlused – linnasaksad ise, ettevõtjad, politsei, gümnaasium. Osaleti esimest korda ametliku võistkonnana ja pandi see üritus kinni. Järgmisel aastal korraldas seesama punt juba ise sama võistlust, sest hoog oli sees. „Tekkis selline „uhhh tunne“, et võtaks kuidagi suuremalt ette,“ ütleb Valdis Toomast, üks klubi asutajatest.

1998. aastal loodi ametlikult Saue JK. Lisandus noortetöö ja põhisats sai järjest paremaks, isegi ran-najalgpallis saavutatakse kõrgeid kohti. Klubi 10. sünnipäeva peeti ülelinnalise peoga, kus laulis Tanel Padar. Täna on klubitegevusega hõlmatud pea 400 inimest, väga palju huvilisi on juba isegi lasteaiavanuste seas. Lisaks Saue linnale antakse trenne ka Ääsmäel ja Laitses. „Sel suvel oli ju jalgpalli MM ja alati, kui on mingid suured võistlused olnud, on kohe sügisel huvi

suurem,“ naerab Algis.

Puudu on koduväljak

Eestis on jalgpallil olnud tõuse ja mõõnu, aga nii Valdis kui Algis usuvad, et praegu on ees paremad ajad. Harrastajaid on üha rohkem, ka Saue järelkasvust loodavad mehed ühel päeval sirguvat kõrgliiga tasemel sportlasi, on ainult üks aga...

... nagu 20 aastat tagasi, ei ole tänaseni Saue klubil oma täismõõdus kodustaadioni. See olla näha olnud hästi ka viimatisel finaalmängul. Raasiku satsil on see olemas, kasvanud on peale oma fännklubi, koos ühte sümbolika ja kambavaimuga. „Lillekülas oli alguses ikka ainult Raasikut skandeerimas kuulda ühtses vormis ja lippudega,“ nendib Valdis. Aga sellest olulisem on midugi praktiline pool. Praegu treenitakse kooli staadionil, kus ootuspäraselt tuleb aega jagada kooli kehalise kasvatuse tundidega. Vabu platsiaegu väga saada ei ole ja lõppeks ei ole see staadion ka täis-

Saue jalgpalli esimene kirjalik äramärkimine

1923. aastal Päevalehe rubriigis „Spordist vabariigis“ oli kirjas, et Keila spordijaoskonna B-võistkond kohtus Saue spordijaoskonna B-võistkonnaga, mille esimene võitis 3:0.

mõõdus.

Valdis, muide, sattus just selle staadioniuistuse pärast ka kohalikku poliitikkasse. „Omal ajal kadunud Orm Valtson ütles, et tule pundi, teeme ära,“ meenutab mees. Aastal 2018 on reaalne lootus küll vaid jalgpalli sisehallile uues ehitatavas spordikeskuses. „Sisetingimused lähevad kõvasti paremaks, see teeb küll rõõmu!“ ütleb Valdis, aga välistaadioni ei ole ikka veel.

„Eks see tuleb siis 20 järgmise aastaga ära teha,“ muheleb mees.

Kuldne generatsioon Kuuse tänavalt

Laagri eakate residents Kuuse tänav 27 keldrikorral sai just hooaja alguseks remondivärskes.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

20 aastat on Laagri memmed klubi- list tegevust harrastanud. Vallavalitsus andis toona veel energiat täis naistele (mitte, et enam ei oleks, sarts on lihtsalt sutsu vaoshoitum) oma koha vana keldripoe ruumidesse. Natuke kohendati kauplusepin-da kodusemaks, aga sellist remonti, nagu nüüd tehti, pole kaks dekaadi nähtud.

„Mis rumal küsimus, muidugi meile meeldib!“ vastatakse pärimisele, mis

tunne on. Tume ja pruun sisekujundus on nüüd saanud heleda vahetuse. Vana põrand, kus niiskus oli juba prussid alt ära mädandanud, sai uueks ja soojaks, pole enam vaja mitut kihti vaipu peale ja villasokke jalga. Hele teeb avaramaks, pole arugi saada, et poolenisti soklikorraldusel ollakse. Kõõgipool on uus sisustus, mis annab vaat et silmad ette kodustele majapidamis-tele.

Kõõk on oluline koht, sest kui kolmapäeviti memmed kokku saavad, on tähtis osa ka söögitegemisel – iga

Foto: Ingrid Novikova

laudkond mõtleb midagi põnevat välja ja koos säti-takse-nikerdatakse kõõgis. Aga üks teemasid on söõgi-jutu juurde teisigi. „Poliiti-ka, mood, mehed...“ toovad proud näiteid. Aga käiakse ka palju ringi – näitustel, ekskursioonidel. Lähima

aja plaan on Piritale kom-munismiohvrite mälestus-takse-nikerdatakse kõõgis. Aga üks teemasid on söõgi-jutu juurde teisigi. „Poliiti-ka, mood, mehed...“ toovad proud näiteid. Aga käiakse ka palju ringi – näitustel, ekskursioonidel. Lähima

Täna on seltskond vanu-ses 70-94. Numbrist ei pea end häirida laskma. Pundis

on näiteks proua, kes osales äsja Tallinna maratonil või teine, kel on käsi kipsis, sest kukkus puu otsast alla. Ja see ei ole kirjanduslik liial-dus, nii oligi. Aga sellesse kirjusse Pihlamarja-nime-lisse klubisse oodatakse uusi tulijaid, aktiivne hoo-

aeg on just algamas. Võib vabalt kolmapäeva keskpäe-val kaema minna.

Muide, Laagris on ka eakad mehed aktiveerunud. Sealsamas Kuuse tä-nav 27 on end koos käima sättinud ka ühendus Laagri Taadid.

Tüdrukud, kelle lemmikloomadeks on lehmad

Viis Mõnuste küla plikat panid ajakirjaniku tundma kui mingis paralleelreaalsuses. Ajal, mil teised nendesugused kaubanduskeskuses või internetiavarustes hängivad, loobib see viisik laudas hargiga sõnnikut ja paneb vilunud liigutustega lehmale lüpsimasi-
na alla.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

Teate küll seda kaas-
aegset nalja, et kui 21.
sajandi lapselt küsida,
kust piim tuleb, siis saab
krapsaka vastuse, et Sel-
verist. Tea, kas see päriselt
nii äärmuslik on, aga isegi
maalapsed vist näevad tõesti
tänapäeval lehma kogu ilus
harva, enamasti on loomad
sadade kaupa kinni automa-
tiseeritud farmimajades, oma
kätega lüpsitavat lehma põllu-
majandusest enam naljalt ei
kohta.

Mõnustes Sepa talus on
see kõik veel olemas. Tu-
leval aastal 70. sünnipäeva
tähistava Elleni pere on siin
vähemalt kolm põlve juba
samamoodi elu sees hoid-
nud. Kartul on põllul, kanad
munevad, lehmad annavad
piima. Neid piimaandjad on
13, elavad valdavalt karja-
maal, ilusad puhta karvaga ja
hea piimaanniga – kahe lüps-
si peale kokku tuleb ikka 25
liitrit ära. Veel on aasal viis
kitse moodi lammast (äsja
just villast paljaks pügatud),
kanad (nende üle numbri-
garvestust ei peeta), küülikuid
on nii palju, et oleks vaja nei-
le uus korterelamu ehitada,
kasse on väidetavalt 12 tuuri
ja koeri 4. Haned. Igal pool,
kuhu silm ulatub, astub mõni
isend vaatevälja.

Kõike seda majandab pu-
nase baretiga Ellen koos oma
abistajate parvega. Juba mit-
meid aastaid on külalapsed
harjunud Ellenil abis käima.
Mitte et keegi sunniks. Kui-
das saakski sundida teisme-
list kella viieks hommikul
lüpsile tulema? Aga Kertu
tuleb heameelega. Või kui-
das kohustada noort inimest
sõnnikut koristama? Anete
käes tundub sõnnikuroop

sama loomulik kui mõnel
linnapreilinal õunaga nuti-
telefon. Isegi kakluseks on
kord läinud, kes roobi oma
töövahendiks saab. „Siin ei
ole kunagi igav! Siin on loo-
mad! Siin kogu aeg juhtub
midagi! Nii palju on teha!“
hõikab viis tüdrukut läbisegi,
kui küsida, et miks ometi.

Poole kohaga maalapsed

Eks nad eksi ikka linnatule-
desse ka. Õieti elabki õdede
kolmik – Triin, Egle ja In-
ge-Liise – Tallinnas. Käivad
koolis, õpivad muusikat,
mängivad pille. Triin näiteks
käis alles isegi Hiinas festi-
valil koos muusikakooliga.
Viulit mängima lauta tüdruk
küll veel pole jõudnud, aga
mõte sellest tundub ilmsel-
gelt intrigeeriv.

Igal nädalavahetusel kipu-
vad õekesed maale. Mõnus-
tes on nende maakodu. Triin
räägib, et mõni ta klassiõde
on kohe elevel, et Triinul sel-
line võimalus on – tulla lauta
ja lehmadega tegeleda. Tema
noorim õde Inge-Liise oli nii
väike, kui esimest korda va-
nemate õdede kannul Sepale
tuli, et seda ta ei mäletagi.
Ja nüüd räägib see 8-aastane
soravalt, kuidas lehm poe-
gib. Et kõigepealt tuleb üks
mull, see on lootekott, mis
tuleb puruks teha. Ja siis tu-
leb sündiva vasika esimeste
jalgade ümber pael siduda ja
selle abil maimuke välja tõm-
mata. Ja et vastündinut tuleb
põhuga hõõruda, et vereringe
käima hakkaks. Egle jälle
teab rääkida, et hobustel on
kaht värvi kabjad, valged ja
mustad – viimased on palju
vastupidavamad.

Anete elab igapäevaselt
Laagris ja vanaema juurde
Mõnustesse tuleb samamoo-
di igal vabal hetkel. Kertul on
aga õnne elada samas külas

ja teda näebki Elleni juures
väga tihti. Tüdruk on suisa
veendunud, et tema tulevik
on maal ja õpingud Maaüli-
koolis. Kertu ema on vahel
sutsu mureski, sest huvi õp-
petükkide vastu kipub huvile
lauda- ja talutöö vastu kõvas-
ti alla jääma. „Tead kui lahe
on hommikul pimedas tasku-
lampidega lehma karjamaalt
lauta ajada,“ kirjeldab Kertu
oma maalähedast huvitege-
vust. Üldiselt on noorte va-
nemad laste sedasorti hobi
osuhtes hästi toetavad. „Isa
küll ei luba nende kummiku-
tega autosse istuda,“ naerab
Egle.

Suved mööduvad tüdru-
kutel iseenesestmõistetavalt
Mõnustes Elleni juures, koo-
liajal peamiselt nädalavahe-
tustel.

Kõigil oma tööloik

Tavaliselt nad tulevad peale-
lõunase lüpsi ajaks. Kummikud
jalga ja siis aetakse kõi-
gepealt lambad lauta. Need
jooksevad ees, lapsed taga ja
kokku ei lähe seitset minutit-
ki. Siis on suund karjamaale.
Oskuslikult tõstetakse aed
eest ja meelitatakse lehmad
koju. „Milli, tule nüüd! No
mis on, Miila, hakkame
minema!“ nügivad noored
nimepidi lehmakarja kodu
poole.

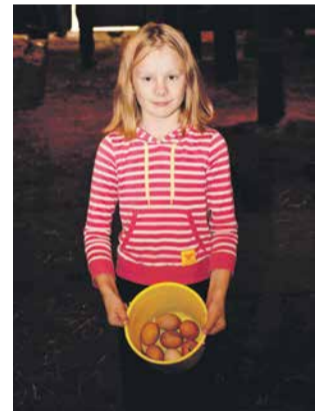
Igäühel ongi tegelikult
oma lemmiklehm ka. Kui
loomal on sünnipäev, siis
ikka tähistatakse ja punutak-
se pärg pähe. Sugupuud on
selged, et kes on kelle lapsed
ja kes millal poegib. Vahel
küsub Ellen selliseid detai-
le noorte käest, neil seisab
paremini meeles. „Vissi-vis-
si-vissi!“ kõlab Kertu hele
hääldaudaukse juurest. Ja
sealt see kari taltsalt tulebki,
kellad kõlisesemas kaelas.

Lauta jõudes on igäühel
oma töö. Ellen seisab küll
kõige keskel ja juhendab ko-
hasti, aga tegelikult teavad
kõik väga selgelt oma rolli.
Inge on noorim, teda veel
lüpsma ei lubata. Küll aga on
pisitüdruku asi munad kok-
ku korjata. „Näe, see on veel
soe!“ hüüab ta lapseliku rõõ-
muga üht tavatult suurt muna
pihus näidates. Veel valvab ta
mullikaid, kui need joovad ja
siis koristab ämbrid kokku.

Anete jagu on söögima-
jandus, tema mõõdab ämb-

Fotod: Merle Belljöv

riga valmis sobivad portsud
jahu ja graanuleid ja annab
ette. Kui lehm lauta jõudes
hüüab, haarab Anete ilma
igasuguse pepsitamiseta sõn-
nikuroobi ja kraabib looma
aluse puhtaks, tõstab sõnni-
ku vankrisse ja sõidutab väl-
ja. Tegelikult oskab ta täitsa
lühpe ka juba. Tema on ka
see, kes puistab loomadele
saepuru alla, et ei oleks libe
ja saaks puhtam.

Triin sätib lüpsisüste-

mile filtrid vahele, et piim
ikka puhas oleks, vinnab
siis lüpsimasina õlale ja asub
udarate alla paigutama. Liig-
gutused on lihtsad ja loomu-
likud, vahel poetatakse mõni
tunnustav sõna või soe müks
loomale. Ka Kertu on juba
teise neljast lüpsimasinast
haaranud ja need mürisevad
vaikselt tööd teha. Kertu,
muide, oskab ka vana kooli
moodi kätega lühpe. Vahel
ta nõrutabki otse kuuma ja

vahuse kruusitäre lehma alt
ja lonksab mõnuga, seistes
punastes kummikutes ja mo-
dellipikkuses keset hämarat
lauta nagu ilmutus. Naera-
tus näol ja tundeaga, et siia ta
kuulubki.

Kohe päriselt on abiks

Elleni valvas pilk on noor-
te tegemisel heldinult peal.
Muidugi on tore, kui nad
käivad. Vahel on nii, et vana-
proual ikka siit-sealt valutab
ja väsimus on silmades, aga
kui see tüdrukute parv saa-
bub, on kõik unustatud. „No
tõesti, enam pole meeski,
et põlv andis tunda või õõni
oli lühike,“ nendib Ellen.

Aga lisaks sellele, et on
tore, kui laudas ja õue peal
on melu, tunnistab Ellen, et
tüdrukutest on tegelikult to-
hutu abi ikka ka. Et tema ise
oma vanade põlvedega hästi
ei jõuagi karjamaale, peab
siis autoga sõitma ja kogu
see protsess, et lehmad lauta
saada, võtaks tal üksi mitu
korda kauem aega. Sama
lugu ju lammastega. Ja üks
lüpsimasinate alla panemi-
negi koormab vanainimese
jalgu, tüdrukutel käib see
üks-kaks-kolm. Kui mõnel
lehmale on udar katki, siis
Ellen asub ikka ise jaole ja
õpetab tüdruke. Ja iga kord
on mõni tavapäratum juhtum
ikka ka. Hüppab siis mul-
likas üle aia või lööb lehm
kärbsed peletades kellegi
prillipaari kõveraks. Triinu-
ga just nii juhtuski.

Justkui mõõdamines
söödavad tüdrukud lõpuks
ka kanad ja küülikud, kui
vaja, võtavad kartuleid või
aitavad koristada, päeva lõ-
pus kallistavad Ellenit ja
hüppavad ratta selga ning lä-
hevad. Eks nad tahavad ju ka
piiluda korra netti, harjutada
pilli või teha koolitükke. Sel-
les mõttes on nad ju ikka ta-
valised noored, mitte mingid
veidrikud.

Aga on kuidagi uskuma-
tult tänuväärne nähtus, et kesk
seda urbaniseerumist ja põl-
lumajanduse vaikset hääbu-
mist on ports ägedaid noori,
kes virtsastes kummikutes ja
laudalõhnas end õnnelikuna
tunnevad ja rõõmuga meie
esivanemate talutarkusi pea-
kestesse talletavad.

Äkki me siis ikka ei sure
välja?

Ellamaale sügislooduse vorme, värve ja meeleolusid tabama

Kui Tallinn-Haapsalu maanteelt põike Ellamaa külla teed, hakkab ühel hetkel asfaldiriba lõppedes järv vastu sillerdama. Selgub, et oled jõudnud Valgejärve matakara algusesse.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauevald.ee

Valgejärve matakara pikkus on 6,5 kilomeetrit ning selle algus ja lõpp asuvad Järveotsa järve kaldal. Rada kulgeb mitmetel erinevatel meeleoludel ja maastikel. On erinevat tüüpi metsa, on merelise tekkega liiva-

luiteid, on rabastuvaid pinnavorme. Saab uudistada üraskivastsete uuristatud puukoori, teritada kõrva musträhni vidinat kuuldes selle isendi püselupaigaks), võib, seeneraamat näpus, leida õhtusöögiks pannitäie. Ja loomulikult hingata sisse lõhnu ja vaikust ja tekkivaid mõtteid.

Järveotsa järv

Järveotsa järve ääres Valgejärve matakara algab ja lõpeb. Järv ise on 17 hektari suurune ja 6 meetri sügavune, piirkonna vanim. Koht on kena nii suvisteks suplusteks kui sügisesteks piknikuteks. Olemas on ka laagri- ja ujumiskoht ning lõkkeplats, mis asuvad järve põhjaotsas avaral laugel nõlval, kus saab ka paati vette lasta. Kuna tegu on rabast ja allikatest toituva umbjärvega, on vesi pruunikas, kuid puhas, paraku on kalu vähe.

Legend räägib, et Järveotsa talu peremees kündnud põldu järve asukohas. Ta kündnud pool põldu üles ja sidunud siis täku vaia külge, ise aga heitnud puhkama. Selle aja jooksul tekkinud järv, sest mees olla kündnud lahti veesoone. Nii mees kui ka täkk hukkunud. Ainult vaiu, mille külge täkk seotud olnud, olnud veel hiljaaegu näha järve tagumisel serval.

Foto: Kristine Sullakatk

Valgejärv

Valgejärveni jõudmiseks tuleb läbida esimesed 2 kilomeetrit tähistatud metsateed. Valgejärv on Eestis unikaalne. Kõigest 0,5-1 meetri sügavune, kuid selle põhja katab 2-3 meetri paksusest järvelubi. Lubi tekib sinna voolavate ojade ja lubjarikaste allikate mõjul. Selle järgi on ta nimegi saanud. „Valget muda“ leidub järves ja ümbritsevas soos kuni 3 meetri paksuse kihina. Rahvasuu räägib, et aastat 70 tagasi plaanis Ellamaalt pärit näitleja Ruts Baumann lupja kaevandada ja seda Piiterisse portselani tooraineks viia. Saksamaal tehtud isegi kriidi proovid ära. Heast mõttest olid huvitatud ka kaks ärimeest Tallinnast, kes äriidee pidid ära ostma, kuid tänu segastele aegadele või rahapuudusele jäi tegu tegemata. Valgejärv ja teda ümbritsevad rabad on võetud looduskaitse alla.

Foto: Anne-Ly Sumre

Raba

Valgejärv on aasta-aastalt soostumas, kunagi võis järv ise olla ligi 15 hektarit, nüüd on tõenäoliselt poole ulatuses tekkinud oõtsik. Järvest üle ja ümber on kohalik loodusselts koos oma sõprade ja toetajatega talgute korras ehitanud 1,2 kilomeetrit laudteed, mis jõuab üle rabastuva järve liivaluidetest kaetud maastikule. Esimene laudtee ehitati juba 2004. aastal ja kümme-kond aastat hiljem uuendati.

Foto: Ellamaa Loodusselts

Vaatetorn

6-meetrise vaatetornist avaneb vaade Valgejärve lubjasele idakaldale ja järve suubuvatele ojadele. Ka vaatetorn on rajatud kohalike meeste rammuga. Inimestele meeldib sinna ronida ja ümbrust imetleda.

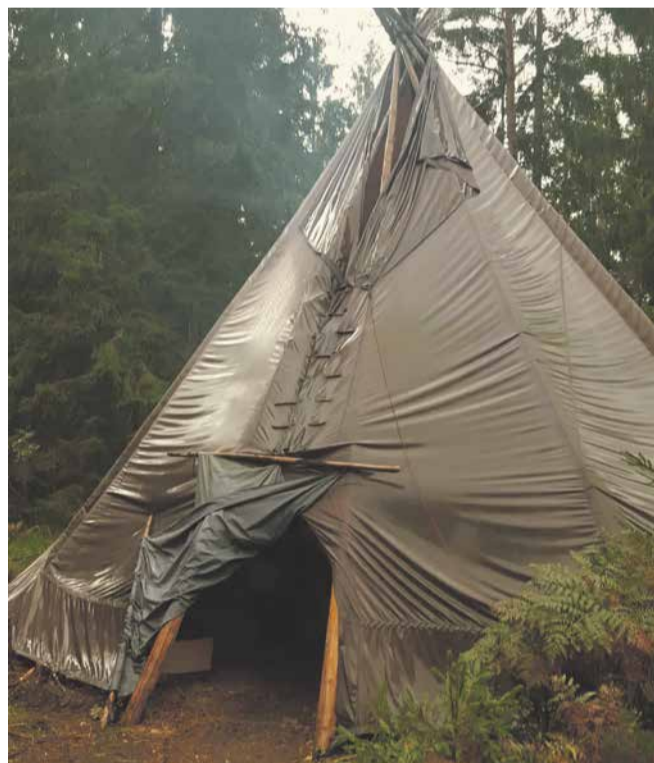

Foto: Kristine Sullakatk

Foto: Anne-Ly Sumre

Hundiõksud

Tipi telgi kõrval jäävad silma kentsakad rajatised, kõrvalolev silt annab suuna kätte. Hundiõksud. Passiivseks hundijahiks koos elussöödaga. Esimene on topeltaedikuna ehitatud puurilaadne asi, kus keskmisesse ringi pannakse elussööt - kits või lammas. Hunt tuleb lõhna peale kohale, lükkab välise aediku ukse lahti ja satub sisse ringiratast tiirutama. Teine on maasisene lõks - kaevatakse 2,5 meetri sügavune püstloodis seintega auk maasse, kaetakse maapealse osas okstega ja keskele posti otsa pannakse taas peibutatav elussööt. Part näiteks. Too teeb valju häält ja ei karda külma. Hunt tuleb, näeb parti, hüppab ja kukub auku.

Tipi telk

Matkarajal asuv Tipi telk kuulub Ellamaa Loodusseltsile. See on indiaanitelk, sees lõkkease ja heinapallid istumiseks. Telgi kasutamine tuleb eelnevalt seltsiga kokku leppida, sest istuma mahub sinna korraga vaid 15-20 inimest.

Foto: Ingrid Ols

Tiim

Vasakult Eliko, Margit, Ulvi, Katrin, Natali, Marje, Viivika, Karin ja Merike. Kristel oli sellel päeval teises kohas. Rada on küll RMK oma, aga toimetab ja hooldab seda juba 11 aastat Ellamaa loodusselts. Puha naisinimestest loodusefännidest kamp, peamiselt õpetajad. Sauevallakad veel pealekauba. Saanud ja jäänud kokku selleks, et loodusharidust looduses ja metsas olles propageerida. Aastaringi saab seltsi kaudu matku tellida koos põnevate programmidega, kus tutvustatakse rajal asuvaid vaatamisväärsusi ning räägitakse pärandkultuurist, legendidest ja metsloomadest. Talviti korraldatakse lastele Lubja-Leenu talvemaad. Vabatahtlikult hoiavad nad ka kogu loodusrada ja ümbrust korras. Hakkajad naised ja nende tublid mehed on kambakesi tassitud laud rabasse ja nendest laudtee ehitanud, pannud püsti vaatetorni, kirjutanud eurorahaprojekte, paigaldanud infostende. Ja kui vaja, nihuvad kaakide graffitit stendidele maha ja korjavad lagastajate maha jäetud sodi kokku. Kahjuks leidub ikka kontingenti, kes tassib metsa alla kottide kaupa vanu riided või ei jaksa piknikukraami tagasi autoni vedada. Aga energiat naistel selleks kõigeks jagub, sest seda kogutakse elusast loodusest.

Lõuna Grillbaasis – kui siit läheks tagasi prusse tõstma, oleks okei, aga kontoris lauataha istuma ei tohiks küll minna

Grillibaasi menüüd nähes murduks toitumisekspert Erik Orgu süda hetkega. Iga portsu vaadates kuuled kõrvus fritüüris kühvetamisele iseloomulikku särinat või näed vaimusilmas pelmeenipannilt pritsivat kuuma õli.

ANNE-LY SUMRE
leht@sauvald.ee

Äasmäe - Haapsalu - Rohuküla tee ääres, Tallinna piirilt umbes paarikümmend kilomeetrit minna, on tee ääres rootsipunane putka. Kui sõita mööda ajal, mil ühtegi autot ees ei pargi, ei julgeks pakkudagi, et see üldse avatud on. Tõele au andes on seal masinaid siiski pea alati. Kui köögikamp testimas käis, oli stabiilselt viis kuus autot tee ääres.

Välisel vaatlusel ei arvaks, et tegemist on suuremat sorti söögiasutusega, jääb selline putka mulje. Tegelikult mahub julgelt 6-7 lauda sisse, tumeda tooniga rustikaalne pubimööbel, leti tagant kööki kiikamise võimalus ja lakooniline kiirtoidumööbel. Väljas istumisekski on võimalus, kuigi maantee mühiseb agressiivselt vestlusringi sisse. Aga kui on soe ilm ja kui lapsed tahavad kiikuda (mänguplats on ka olemas), saab kõhu täis ka värskes õhus.

Veganitel ja toidupepsidel ei tasu möödudes kiirust maha võtta, väga valikut ei ole. No friikartuli portsu saab, aga veganmajoneesi ilmselt mitte. Küll aga ei pea pettuma söögiteadlastele taheda kõhutäie otsijad.

Pitad-tortillad-kebabid mitmes portsu suuruses ning nii kanast kui seast, grill-

vorstid, pelmeenid, seljanka, magusa poole pealt pannkoogid ja isegi pisut ootamatult šokolaadifondüüsarnane asi. See tavapäraselt peente söögikohtade dessert, kus koogist sulašokolaad välja valgub ja mille tegemine algajal kokkajal väidetavalt üle võimete käib. Üsna pea selgub, et osad seina peal kirjas olevad ühikud on siiski puudu. Kana ei ole veel kohale jõudnud ja pannkooke ka miskipärast ei saa.

Testijatest kolmiku ostuprotsessile paneb esiti kana puudumine piduri peale, aga siis leitakse, et linnuliha saab fileeribade kujul siiski, lisaks võetakse proovimiseks pelmeeniports ja sealihast kebabiannus. Kuna letiteenindaja näikse olevat samal ajal ka toiduvalmistamise toimekonnas (ei ole 100% fakt), siis võtab lauda jõudmine aega, aga see-eest tuuakse kõik õue kohale. Teenindus on üldse kuidagi sõbralik ja ladus. Ei ole üleäärast püüdlikkust, pigem asjalik ja konkreetne.

Kolmik on kuidagi ekstra nälgijane. Kui enne söömist pilditegemine sekundi jagu pikemaks venib, teeb testija L huultega tahtmatuid söömisliigutusi kaasa, üsna nii, nagu titad, kes pudelit nähes matsutama hakkavad.

Testija G on võtnud pelmeeniportsu, lisandiks punane marineeritud sibul, mis on kaaslasteks igale toi-

dule, see on siis n-õ salati rollis. Muide, toidud on serveeritud pappkarpidesse, mille isegi papptaldrikutele. Ka L oma kebabi saab kaasa sibulad nelja hapukurgi tükikesega, friikad ning kastmeks taaskord majonees ja midagi punast ja tomatist. Kanafilee ribad tunduvad olevat massiivsed ja pooled neist võetaksegi hiljem koju

kaasa. G kurdab, et värske salati puudumine on nõrk. „Ma ei arva, et peaks Caesari salatit siit saama või mingit udipeent veisemaksa oma, aga kurki ja tomatit selle sibula kõrval võiks ju ikka olla?“ kergitab ta häämetunult kulme. „Aga see sibul on ju hea!“ tunnustab L. „Võibolla just see sibul

on selle koha kaubamärk, mis pärast inimesed siia tulevad,“ arwab A.

G ports tundub selline paarisajagrammine, saada-olli M ja XL suurus (hinnad vastavalt 3,50 ja 4,90), G võttis väiksema. Pelmeenid on kohevad, mitte kuivaks ja krõbedaks praetud, majoneesiports assisteerimas. Hoolimata salati puudumisest keerab G kõik pelmeenid kõhtu, sopsutab neid veel majoneesikastmes tumemiseks ja nendib: „Jube rasvane on küll, aga süda ei ole pahaks läinud.“

L kiidab kebabi (hinnad vastavalt suurustele S 3,50, M 4,90, L 6,50 ja XL 8.-), et see on soe, mahlane ja hästi lõigatud. „Ses mõttes, et värskest lõigatud,“ tõlgib L.

Friikad on kuldsed ja krõbedad. Lihtne kiirtoit, aga maitsev.

Kanafilee ribad (5,50), mis meenutavad lastemenüü nagitsaid, on samuti head, kooriku all on ilus valge läbiküpsenud ja hästi maitsestatud liha. L ei usu, et neid kohapeal tehakse, ju ikka ostetakse külmutatult, arvab ta. „Kui ma nüüd peaksin hindama oma südameetnustuse järgi, siis ma paneks 3 punkti 10st. See ei saa ju selgelt olla kuidagi tervislik. Aga kui ma pean maitset hindama, siis on 9,“ ütleb sööja A.

L sekundeerib: „Aga kui sa siit lõunalt lähed edasi prusse tõstma, siis on ju okei. Kontoris lauataha ei tohiks küll minna jah.“

Klientuur paistabki olevat selline mehisem ja valdavalt töötunkedega. Mõned suvitaja moodi inimesed lisaks. Inimeste käive on kiire, seda vaibi Grillbaasil ei ole, et pikemalt nautima jääks. Kuigi õhtuti võib olla hoopis teine pilt.

Lõuna lõpetatakse šokolaadifondüüga (2,50), mis laekub lauda päris taldrikutel. Muffinisarnasest desserdist voolabki mõõdukalt sulatšokolaadi välja ja seguneb lisandiks oleva vaniljekastmelaadse tootega. Muffin ise on ausalt magus. Ikka kohe magus-magus, vaniljekastme algupära ja koostisosad jäävad siiski mõistatuks ja mekk on kaheldava väärtusega.

Resümeeerides söögielamust – ootused ei olnud kuigi kõrged, seega oli saadud kogemus isegi positiivne.

Aga üha kinnitust leiab fakt, et iga toidu teeb söödavaks või paremaks hea seltskond, olgu see teeäärtes kiirtoiduputkas või mõisarestoranis.

Keiti Roosimägi Strömqvisti teekond Riispere kultuurimajast Taani Kuninglikku Muusikaakadeemiasse

Taani Kuningliku Muusikaakadeemia üliõpilane Keiti Roosimägi Strömqvist esineb Riispere kultuurimajas 20. oktoobril. Kontserdi korraldajateks on Nissi kultuurikeskus ja kultuuriselts Nissi Särts. Kontsert on üks esimene kontsertide sarjast, mis tutvustab omakandi noori muusikuid.

KEITI ROOSIMÄGI

Muusika on mu elus olnud nii kaua, kui mäletan. Väikse- na laulsime emaga kodus, tema saatis klaveril. Ilmselt sealt see külge hakkas. Lasteaia võtsin klaveritunde Ene Torrimilt, sain esimesed noodilugemise ja õige käehoia oskused. Klaverimängu hakkasin tõsisemalt võtma klaveriõpingute

ajal Keila muusikakoolis. Imeline Tiina Kalvet pidas minuga vastu õpingute lõpuni, ühe lisa-aastagi. Laulmine käis kõigega paralleelselt kaasas.

Pille Saatmäe helde käe all valmistusin Riispere Laululapse võistlusteks, siis võttis teatepulga üle Jaan Vaidla, kes oli pikka aega mu nooruspõlve hääle- seadja. Mitme aasta jooksul lubati mind edasi ka Harjuma Laululapse võistluste-

le, mis kulmineerus 2006. aastal „Laulukarussellil“. Pärast Tallinna Vanalinna Hariduskollegiumi teatriklassi lõpetamist astusin Georg Otsa muusikakooli klassikalise laulu erialale. Ka see tõuge tuli tegelikult mu emalt. Mõtlesin ise, et peaks ikka midagi „kasulikku“ õppima, nupp on enamasti ikka nokkinud. Aga mul on hea meel, et ema julgustas mind selle poole, mis siiani tundub olevat hingele õigeim tee.

Otsa koolis sain tuttavaks Teele Jöksiga, kellele mõtlen siiraima tänutundega. Ta nägi, kes ma olen, mida vajan. Selle aasta jooksul kasvas mu huvi klassikalise muusika vastu mähinal. Kui Teele Otsa koolist lahkus, usaldas ja ulatas ta mu üle Kädy Plaas-Kalale. Kädyga tundsin, et mul on imeline õpetaja ja ka hea sõber. Kui praegu nendele kahele aas-

tale tagasi mõtlen, tunnen veidike igatsust. Usaldus õpetajasse on üks olulisemaid asju minu jaoks ja kui see on kombineeritud mentaalse toetuse ja arusaamisega, olen kullapoti otsa istunud.

Kädy ja Katrin Naan, minu imeline klaverisaatja, aitasid mind ka edasiste plaanidega. Mõtlesin, et kui saan sisse väga heasse muusikaakadeemiasse väljaspool Eestit, siis jätkan sellel erialal. Ju siis oli vajadus kinnituseks väljastpoolt mugavustsooni. Minu õnneks võeti mind vastu Taani Kuninglikku Muusikaakadeemiasse. Kooli valiku, ettevalmistusperioodi ja katsete ajal oli minu suureks mentoriks ka Jesper, mu nüüdne abikaasa, kes toetas mu valikuid ja õpetas mind endasse üha rohkem tundsin, et mul on minu õpetajaks nüüd juba kolmandat aastat Helene Gjer-

ris, kes on ka akadeemia lauluosakonna professor.

Alguses oli natukene raske reele saada. Elamine võõras riigis ja keeleruumis, uute inimeste keskel. Kooliaasta on üpris tihe. Iga semestri jooksul on paar avatud õppekontserti, kus esitame läbivõetud repertuaari. Jaanuarikuus on ooperiprojekt, milles osaleb terve lauluosakond. Aasta jooksul mitmed meistrkursused külalisprofessoritelt ja ansamblilaul, kus saame kolleegidega koos musitseerida, on suure tähtsusega. Lisaks projektid orkestriga ja heliloojate uue muusika esitlemise kontserdid.

Teise aasta jooksul hakkasin end tehniliselt kindlamalt tundma ja minu üllatuseks tuli välja, et olen metsosopran. Eluaeg sopranirepertuaari laulnud, avas uus hääleliigutus minu jaoks täiesti uued ukse. Avastamata repertuaar,

ued karakterid, palju män-guruumi. Seetõttu olen ka väga ärevil võimaluse üle esitada minu jaoks uut repertuaari meie oma Riispere kultuurimajas. Kava on kokku pandud n-õ parimatest hittidest minu õpingute ajal Kopenhaagenis – aariad ooperitest, laulud erinevatelt heliloojatelt ja isegi natukene kabareed.

Kui mõtlen tulevikku peale, muutun endiselt veidi ärevaks. Raske on kaugele ette mõelda. Arvan, et olen praegu oma õppeteel heas kohas, liigun tasa ja targu, aga karjääriredeli kõrgust on hetkel raske mõõta. Sooviks on siiski mängida kunagi laval koos hinnatud lauljatega, ilmselt siis koos minu praeguste kaasõpilastega. Minu nõrkuseks on romantilise ajastu muusika, mis teeb minust küllaltki traditsioonilise muusika armastaja, aga mida rohkem õpin, seda rohkem avastan.

KULTUURIKALENDER OKTOOBRI

AEG	ÜRITUS	TOIMUB	KORRALDAB	KONTAKTID
13.08-31.10	Mati Karjatse näitus "Silmitsi nähtava ja nähtamatuga"	Riisipere kultuurimajas	Nissi kultuurikeskus	www.nissivallakultuurikeskus.ee
13.08-31.10	Kärt Karjatse akvarellinäitus "Indigonaised"	Riisipere kultuurimajas	Nissi kultuurikeskus	www.nissivallakultuurikeskus.ee
01.09-31.10	Näitus "Pitsid läbi aja"	kell 10-21 Laagri kultuurikeskuses	Laagri kultuurikeskus, Sirje Liiv, Viia Gudelis	679 6765, laagri@saukultuur.ee
10.09-30.11	Annel Säre näitus "Eestimaa värvid"	Turba kultuurimajas	Nissi kultuurikeskus	www.nissivallakultuurikeskus.ee
08., 22.10 ja 05.11	Loovkoolitused Laitses	kell 19-20.20 LaitseRallyPargis	LaitseRallyPark	www.laitserallypark.ee
09.10.	Riisipere lasteaia sügislaad	kell 16.30-18.30 Riisipere lasteaia	Riisipere lasteaed	majandus@riisiperelasteaed.ee
10.10.	Kino "Põrgu Jaan"	Turba kultuurimajas	Nissi kultuurikeskus	www.nissivallakultuurikeskus.ee
12.10.	Kino "Põrgu Jaan"	Riisipere kultuurimajas	Nissi kultuurikeskus	www.nissivallakultuurikeskus.ee
12.10.	Teater "Avameelselt abielust"	kell 19 Laagri kultuurikeskuses	Laagri kultuurikeskus	tel 679 6765, laagri@saukultuur.ee
13.10.	Aini kodukohvik	kell 11-17 Jaama tee 23 Turbas	Ain Karutoom	ainikokaraamat.blogspot.com.ee
13. ja 14.10.	Avatud töötoad Mõnuste Juustukojas	kell 10-18 Mõnuste Juustukojas	Mõnuste Juustukoda	info@juustukoda.ee, 5283998
13.10.	Kontsert Kõrsikud	kell 18 Turba kultuurimajas	Nissi kultuurikeskus	www.nissivallakultuurikeskus.ee
13.10.	Saue orienteerumine	kell 12 Saue linna jaanituleplatsil	Saue Spordikeskus, Spordilubi Saue Tammed	tel 5343 5855
13.10.	Saue valla Beebipäev (kutsetega)	kell 11 Laagri kultuurikeskuses	Saue Vallavalitsus, Laagri kultuurikeskus	tel 679 6765 laagri@saukultuur.ee
14.10.	Laste etendus "Ettevaatust sebra!"	kell 12 Jõgisoo seltsimajas	Lasteteater Rõõmulill	diana.pipi.sarapuu@gmail.com tel 55628415
16.10.	Ema ja Lapse Hommikuklubi	kell 11 Laagri kultuurikeskuses	Laagri kultuurikeskus	tel 679 6765 laagri@saukultuur.ee
16.10.	Saue Kontserdisügis "Noored solistid"	kell 18.30 Saue Kontserdisaalis	Saue Muusikakool	www.sauemuusikakool.ee
17.10.	Hardangeri tikandi õpituba	kell 17 Saue Huvikeskuse kunstiklass	Saue Huvikeskus, Viive Ehrberg	evelin.povel@sauehuvikeskus.ee tel 5667 5252
18.10.	"Venemaa reisiklubi" Elina Mägi reisimuljed	kell 13 Saue Päevakeskuses	Saue Päevakeskus	www.sauepaevakeskus.ee
19.10.	Tsirkuseetendus "Fantastiline planeet"	kell 19 Riisipere kultuurimajas	Nissi kultuurikeskus, kontsert-ettevõtte "Solaris"	www.nissivallakultuurikeskus.ee
20.10.	Turvaste Järvestu Matkapäev	kell 11-13 Järveotsa järv	Ellamaa Loodusselts	www.valgejarve.ee, valgejarve@valgejarve.ee, tel 5330 4037
20.10.	Kontsert "Una voce poco fa"	kell 16 Riisipere kultuurimajas	Nissi kultuurikeskus	www.nissivallakultuurikeskus.ee
26.10.	Loodusabi õpituba	kell 18 Turba kultuurimajas	Nissi kultuurikeskus	www.nissivallakultuurikeskus.ee
23.-25.10	Koolivaheaja Noortelaager	kell 11 Laagri kultuurikeskuses	Laagri kultuurikeskus	tel 679 6765, laagri@saukultuur.ee
23.-25.10	Koolivaheaja Noortelaagri KINO	kell 13 Laagri kultuurikeskuses	Laagri kultuurikeskus	tel 679 6765, laagri@saukultuur.ee
26.10.	Kino "Põrgu Jaan"	kell 11 ja 19 Laagri kultuurikeskuses	Laagri kultuurikeskus	tel 679 6765, laagri@saukultuur.ee
26.10.	Lastefilm "Trollilood 2. Suur päästetöö"	kell 16 Laagri kultuurikeskuses	Laagri kultuurikeskus, MTÜ, Vanamõisa külaselts, MTÜ Kinobuss	tel 679 6765, laagri@saukultuur.ee
27.10.	Saue valla sünnipäevakontsert	kell 19 Riisipere kultuurimajas	Nissi kultuurikeskus	www.nissivallakultuurikeskus.ee

Õhujooga Riisipere kultuurikeskuses

Harjutusi tehakse spetsiaalsel lae all rippuval kangal ja matil vaheldumisi. Tund erineb tavapärasest joogapraktikast just rippuvate asendite poolest ning ka asendite tõttu, mida vaid kangas võimaldab. Me kiigume, lendame, ripume ning venitame. Kangas annab tunnile mängulise ja erilise atmosfääri ning aitab viia osaleja asendis sügavamale ning muuta venitused pikemaks. Harjutused mõjuvad hästi lülisambale, aitavad taastada ja lõdvestada pingeid nii kehas kui meeles, arendavad keskendumist, parandavad rühti ja tõstavad üleüldist heaolutunnet. Põnev joogastiil loob võimaluse end tundma õpida uutes olukordades. See on tund, mis arendab nii füüsiliselt kui vaimselt.

Võttes ühendust Riisipere Kultuurimajaga, saab tulla õhujoogat proovima. Aeg kokkuleppel ning grupi suurus kuni 3 inimest.

MTÜ LASTETEATER RÕÕMULILL

ESITLUB:
„ETTEVAATUST SEBRA“

JÕGISOO SELTSIMAJAS

pühapäeval, 14. oktoobril 2018 kell 12:00

PILET 4 EUR

www.jogisooseltsimaja.ee

12. oktoobril kell 19
LAAGRI KULTUURIKESKUSES

Piletid: 15/ 12 eur (õpilane, pensionär)
Piletid müügil kultuurikeskuses ja PILETIMÄÄLIMAS
Laagri kultuurikeskus, Veskitammi 8 Laagri, tel 6796765

AVAMEESELST ABIELUST
ehk peatükid, mis me omal ajal vahele jätsime

Lavastaja ja dramaturg: Erki Aule
Laval: Margus Tabor (Tallinna Linnateater), Janek Joost, Kõlli Reinumägi, Pirjo Levandi
Info: www.omalava.ee

Filmifestival

KINO MAALE

03. - 23. oktoober 2018

21. oktoobril 2018
Turba kultuurimajas

kell 12.00 Heiki Ernits 65-mudila I
13.30 Heiki Ernits 65-mudila II
14.45 Kino maale animamudila 2018
16.00 Kino maale animakillud noortele
17.30 Kino maale - Ennemuistsed jutud
19.00 Programm täiskasvanutele - Nukufilmi animapärid

Finantsiltoetused: MTÜ Eesti Filmifestival, Kogu festivali info ja ühenduse www.kinomaale.ee, heiki.ernits@kinomaale.ee, info@kino.maale.ee, 530003

LEHT, Kuulutaja, Viinamäe Teatrid, Postimees

13. oktoobril kell 19.00
Turba kultuurimajas

ANSAMBEL KÕRSIKUD

Piletid eelmüügis 10 eurot/soodus 8 eurot
Turba raamatukogu Riisipere raamatukogu Monika Ilutuba Nissi juuksur Riisipere lillepood Riisipere kultuurimaja Turba kultuurimaja

(*soodus: pensionär ja õpilane kuni 18 a) kohapeal 12 eurot

Avatud kohvik

20 oktoobril kell 16.00
RIISIPERE KULTUURIMAJAS

Keiti Roosimägi Strömqvist
KLASSIKALINE MUUSIKA
UNA VOCE POCO FA
HÄÄL AJA TAGANT

Piletihind eelmüügis: 10 eurot soodus 8 eurot
*soodus - pensionär ja õpilane kuni 18.a

Piletid eelmüügis: Riisipere raamatukogu Turba raamatukogu Nissi juuksur Monika Ilutuba Riisipere lillepood Riisipere kultuurimaja Turba kultuurimaja Turba lillepood Kohapeal 12 eurot

Laua saab broneerida: enken.maripuu@saukultuur.ee

Põrgu Jaan

Film on saadaval Eesti Vabariigi KAV sihtprojekti raames

KINODES ALATES 5. OKT 2018

Turba kultuurimajas 10. OKT kell 19.00
Riisipere kultuurimajas 12. OKT kell 19.00
Piletid 5 eur / 3,5 soodus

KAUR KOKA FILM

ARVED FRIESE JUSTUS VON DOHNÁNYI

tim thaler
ehk müüdid naer

TURBA KULTUURIMAJAS 28. OKTOBRIL KELL 14.00
RIISIPERE KULTUURIMAJAS 28. OKTOBRIL KELL 19.00

PILETID 4 EUR / SOODUS 3 EUR
KOHVIKUS POPCORN JA LIMPS

AVI PRAHL ANDREAS SCHMIDT JÜRGEN HERMANN CHARLY HUBNER SANNI MADEL

Saviõhtud Haibas
Reedetel 17:00-21:00

MAALASTE KÄSITÖÖSELTS

Riisipere tee 8, Haiba
tel. Eve 5279696
Facebook: Maalaste Käsitööselt

KUULUTUSED

TEENUS

SAUE LOOMAKLIINIK. Avatud E-R 15.00-19.00. L, P suletud. Telefon 6003382, info@sauekliinik.ee. Välistmaks asjatut ootamist, palume kliiniku telefonil aeg ette registreerida! Koduvisiitid.

Kogenud puuhooldajad teostavad ohtlike puude raiet ja puude hooldusloikust. Puude tervisliku seisundi hindamine ja konsultatsioon on tasuta. SOODSAD HINNAD. Telefon 5220321, www.arbormen.ee.

Üldehitus, katused, fassaadid ja viimistlustööd. Kontakt: 53 529 476, mehitus@gmail.com.

MAJA ehitamine koos kõigi lahendustega, projekterimine, kasutusluba. Kontakt: 53 529 476, mehitus@gmail.com.

Aia-, värava-, tõstuke ja automaatika lahendused parima hinnaga Eestis. Kvaliteetne liugvärava komplekt kuni 4m avale 1595 eurot. Tiibvärava komplekt kuni 5m avale 1150 eurot. www.koduvärv.ee, tel 5895 8809, info@koduvärv.ee

Väikeveed kuni 2 tonni. Kohaleveoga liiv, muld, killustik, sõnnik, turvas, asfaldipuru, betoon. Tel. 50 92936

Kivikorstnate ehitamine ja remont. Tel 518 8889.

Korstnapühkija. Peale töö teostust AKT. Saue valla piires kohaletulek tasuta. 51 59 399

Rassmer Ehitus OÜ teeb kiirelt ja kvaliteetselt ehitus ja remonditööd. Firma põhieesmärgiks on pakkuda kliendile ehitusalaseid lahendusid taskukohasemaid hindu. Vaata kodulehte plaadipoisid.eu või helista tel 56822561.

Fekaalivedu, kogumiskaevude tühjendus! Helista ja küsi pakkumist. Tel 53 468 430

ARHITEKT. Eramaja projektid, ka tagantjärele, rekonstrueerimine jm. Hind kooskõlastustega ehitusloani 1200-1600€. 58319789 aare.keel@gmail.com

Ehitusmehed teostavad järgmisi töid: puitkarkassmajad, vundamendid, ladumistööd, katused, terrassid, aiad, katuse ja fassaadi survepesu, vanade majade restaureerimine. Saame hakkama kõikide üldehitustöödega. Töö kiire ja korralik. Tel 5671 4797, silvar.jogi@gmail.com

Kaubiku rent al 35 EUR päev. Veeteenus 80 senti km. Tel: 53060739. www.revalrent.ee

Viime TASUTA ära teie VANARAU (vannid, pliivid, radiaatorid, jalgrattad, arvutid jm). Tel 55541036

KINNISVARA

Ostan garaaži Saue linnas hinnaga 5000-8000 eurot. Kõik pakkumised on oodatud! Tel. 56675000.

Soovin osta garaažiboksi, mis võib vajada remonti. Tel 56214956.

OÜ ESTEST PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

OST/MÜÜK

Pere ostab nõukogudeaegseid lauanõusid ja lillevaase. Telefon 58599737, e-posti aadress tarbeklaas@hotmail.ee.

Soovin osta kiiresti sõiduauto, hinnaga kuni 1000 eurot. Võib olla ka ilma ülevaatuseta. Telefon 58190200, e-posti aadress Rain30@hotmail.ee.

Soovin osta omaaegse Tarbeklaasi ja Juveelitehase tooteid, nahkköites raamatuid, Eesti kunstnike töid (maal, graafika, kujud), postkaardid, märgid. Võib pakkuda ka muid vanu esemeid. Tel 51 76412.

Killustik, liiv, graniitkillustik, söelutud põllumuld, sõnnik, kompostmuld, haljastusmuld, täitepinna, freesasfalt, tsementsegud. Erinevad kallurid 100kg - 8t. Tel: 501 5992

AUTODE, SÕIDUKITE JA TÖÖMASINATE KOKKUJOST! Võib pakkuda ka remonti vajavaid ja seisvaid masinaid! Ei pea olema ülevaatus ja kindlustust! Pakkuda võib kõike! Kuulutus ei vanane! Tel. 54 575 055

Ostan kasutuseta jäänud auto, ka Vene auto. Võib vajada remonti. Telefon 56298239.

Müüa soodsalt Keila vallas Aarnamäe karjääris liiva, söelutud ja söelumata mulda transpordivõimalus. Tel. 56 564 103, e-mail pallem@gmail.com

Märjad küttepuid. Info www.metsasoojus.ee ja telefon 53492730

Müüme puitbriketti ja pelletit. Kvaliteetne kaup, toodetud Eestis. Info 55597572.

Müüa söelutud mulda ja hobusesõnnikut (ei sisalda saepuru). Kogus, hind ja transport kokkuleppel. Telefon 56 40 109

Müüa kuivad lõhutud kasehalud 40l võrkkotis hinnaga 3,50 EUR/kott. Transport Saue valla piires tasuta. 56914266

Müüa mett 7,50 eur/kg. Tellides vähemalt 3 kg on kojutoomine Laagris ja Saue linnas tasuta. Tellimine tel: 53410200, e-mail: mesindustalu@gmail.com; kodulehel: www.mesindustalu.ee

Meilt saab taas tellida kartulit, köögivilju ja mett! Tellimusi võtame vastu igapäevaselt. Tellimiseks ja lisainfo saamiseks helistage TEL 58652190.

TÖÖ

AS M.V.Wool pakub tööd komplekteerijale (meesterahvale). Lisainfo telefonil 5123540

Turu-uuringute AS pakub tööd küsitlajatele Harjumaal elavate inimeste silmast-silma intervjuerimiseks nende kodudes. Intervjuud sisestatakse tahvelarvutisse. Tükitöö käsunduslepingu alusel, sobib lisateenistuseks palgale või pensionile. Täiendav info tel. 56 68 98 98.

Harmet Bathroom OÜ otsib oma meeskonda üldehitajaid. Lisainfo telefonil 5629 7067 Paula-Liisi Nurm, personalispetsialist

Seltsing Tammetõru avaldab kaastunnet Aino Tammele

ÕE

kaotuse puhul.

TÄISKASVANUD ÕPPIJA NÄDALA RAAMES ON

17. OKTOOBRI KELLA 17-19 SAUE HUVIKESKUSE KUNTIKLASSIS

HARDANGERI TIKANDI ÕPITUBA

JUHENDAB VIIVE EHRBERG

TASUTA!

Info ja registreerimine e-posti aadressil evelin.povel@sauehuvikeskus.ee või telefonil 56675252

28. oktoober 2018 Saue valla

meistrivõistlused koroonas

Kell 11.00 Kernu Rahvamajas

Osalema on oodatud kõik Saue vallas elavad, töötavad või õppivad sportlased

Mängitakse „kahe miinuse süsteemis“

Eelregistreerimine kuni 26. oktoober email kpoldaru@gmail.com, tel. 5214206

NB! Kõigil mängijatel peaks võtta ka järeltööd. Osalemine tasuta

LOODUSABI ÕPITUBA

- 28.09.18 - Kuidas leevendada kroonilist väsimust?
- 26.10.18 - Mälu, meeleolu ja keskendumine
- 23.11.18 - Abi soolestikule
- 20.12.18 - Luustik ja liigesed

See on praktiline õpituba, mis sobib kõigile, kes on huvitatud looduse väe ja taimede kaasabiga oma tervist hoidma ja turgutama. Õpime valmistama erinevaid teesusi ja tinktuure ning toite. Praktiseerime tervistavaid liikumisi, mis hoiavad ja turgutavad meid erinevatel aastaajadel ning mis võiksid kohandada just Sinu päevaplaani ja elustiili.

TEE OMA TERVIS TERVEMAKS!

Kell 18.00 • Turba Kultuurimajas
taimevagj@gmail.com • Tel. 56825258

Osaluspanus 5€ • Lisandub toeks vajalik materjalide kulu

Registreerimine vajalik! Õpituba viib läbi • loodusterapeut Angelika Somelar

KONCERT ETTEVOTE „SOLARIUS“ (SOOME-LEEDU)

TSIRKUSEETENDUS (LOOMAJA TEATER)

"FANTASTILINE PLANEET"

PROGRAMMIS: KOOLITATUD KUNINGLIKUD PUUDLID, TUHKUR, KASSID, MAOD, REBANE...

KOETANTSIMÄÄR, AKROBAADID (SOOME), PAKIIRID JA MUUD KLOONIMÄÄR - TEATER "BARMULEJAD" (LEEDU) JAAPORIKAS JA MELUKE!

RIISIPERE KULTUURIMAJA

19. oktoober kell 19:00

SAUE ORIENTEERUMINE

toimub laupäeval 13. oktoobril 2018

START KELL 12.00 SAUE LINNA JAANITULEPLATSILT

KAVAS ON JOOKSU- ja RATAORIENTEERUMINE

Jooksurajal saab valida lühema ja pikema raja vahel. Rattaorienteerumisel hüüver kohustuslik!

Registreerimine toimub hooajal kell 11.00-11.45.

Kiirematele auhinnad! Tule osale hoo perega! Osalejate vahel loositakse auhindu!

Saue Kontserdisügis 2018

SAUE KONTSERDISAALIS KELL 18.30

T. 11. SEPTEMBER AVAKONTSERT
„KLASSIKALISE MUUSIKA PÄRLID“
Keelpillikvartett Crystal Strings

T. 2. OKTOOBER HEATEGEVUSKONTSERT
Rahvusvaheline Muusikapäev 2018

T. 16. OKTOOBER „NOORED SOLISTID“
Jakob Peäske, Mikk Langeproon, Jakob Teppo

T. 13. NOVEMBER KAMMERKONTSERT
Trio Leonora Palu, Heli Ernits, Kirill Ogorodnikov

T. 4. DETSEMBER JAZZI KONTSERT
Duo Jaak Lutsoja, Liis Lutsoja

INFO: www.sauemuusikakool.ee

PILET 5.-/2.- • ÕPILASTELE, ÕPETAJATELE TASUTA

ABIKS URIINIPIDAMATUSEGA INIMESTELE JA NENDE HOOLDAJATELE

Inkobuss toob tellitud kauba asulates kokkulepitud kohta:

Haiba (vana vallamaja juures) 10. okt, 7. nov. ja 5. dets 2018 kell 10:00

Lehetu 10. okt, 7. nov. ja 5. dets kell 11:00

Turba kultuurimaja 10. okt, 7. nov. ja 5. dets kell 11:30

Laitse seltsimaja 10. okt, 7. nov. ja 5. dets kell 13:00

Maidla Haraka Kodu 10. okt, 7. nov. ja 5. dets kell 14:00

Riisipere kultuurimaja 12. okt, 9. nov. ja 7. dets kell 12:00

Saue päevakeskus – ainult ettetellimisel 12. okt, 9. nov. ja 7. dets kell 10:00

NB! (Koduteenust ei teostata.)

TELLI KARTUL KOJU OTSE TOOTJALT!

Telli talvekartul Harjumaal, Kuusalu vallas tegutsevalt tootjalt (Sörenomme Talu). Kartulid pakendatud 26 kg võrkkottidesse ning tellides kartuleid vähemalt 52 kg, on transport tasuta.

Sordid: Gala, Marabel, Laura

Kilo hind - 0,39 eurot

26 kg ehk üks võrkkott - 10 eurot + 2 eurot transport. Alates 52kg ehk kaks võrkkotti - 20 EUR (52 kg) + transport tasuta

Tellimusi võtame vastu kuni jõuludeni 2018 VÕI KUNI KAUPA JÄTKUB.

Helistada palun hommikuti vahemikus kell 8-12 või öhtuti kell 19-21 tel 516 1328.

FILM GA PALMIND - EESTI VAHARAJA 100. SÜNNIPÄEVAS

KINODES 14. SEPTEMBRIST

11.10.2018 KELL 19.00

KERNU RAHVAMAJAS VÕTA VÕI JÄTA

PILET 5.- / 3,5 EUR

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

15. OKTOOBER ALATES 10.00

TURBA KULTUURIMAJAS

Ettereg. tel. 5323 2454

- *kuivasilmatest
- *silmarõhu mõõtmine
- *optilised päikesepriidid

Silmade kontroll 15€, prillistjale TASUTA

Stoneridge Electronics AS on 1998.a. asutatud autotööstusele elektroonikaseadmeid tootev ettevõte, kelle klientideks on maailma suurimad autotootjad, sealhulgas Volvo, Scania, MAN, Ford ja Daimler. Kuulume rahvusvahelisse Stoneridge'i kontserni, kus üle maailma töötab ca 4600 inimest.

VÕTAME TÖÖLE KOOSTELIINI OPERAATOREID

TÖÖ KIRJELDUS

Elektroonikaseadmete koostamine tootmisliinil vastavalt tootmisplaanile ning kvaliteedinõuetele.
Töö toimub libiseva graafiku alusel esmaspäevast laupäevani kuni kolmes vahetuses nädalase intervallina (06:30-14:30; 14:30-22:30; 22:30 - 06:30).

NÕUDMISED KANDIDAADILE

Oled sobiv kandidaat meie meeskonda kui oled rõõmsameelne ja kohusetundlik, valdad suhtlustasandil eesti keelt ning Sul on hea rutiinitaluvus ja soov teha täpsust nõudvat tööd.
Kasuks tuleb eelnev töökogemus elektroonikavaldkonna tootmisettevõttes.

ETTEVÕTE PAKUB

Stabiilset töösuhet kasvavas rahvusvahelises ettevõttes, põhjalikku väljaõpet, kaasaegset ja puhast töökeskkonda ning kuupalgale lisanduvaid soodustusi (lõunasöögi osaline hüvitamine, staažipuhkus, tervisepäevad, sportimisvõimalused, toetused perekondlike sündmuste puhul, ühisüritused, 1,5-kordne öötöö tasu jm.) baastasu + kvalifikatsioonitasu.

LISAINFO

Töökoht asub Tänessilma tehнопargis Laagris, Valdmäe 5. Kohale saab Tallinna linnaliini bussidega nr. 18 ja 27 ning rongiga.

Kandideerimiseks saata CV e-postile: personal@stoneridge.com või Valdmäe 5; Saku vald Harjumaa 76406. Sobivate kandidaatidega võetakse ühendust.

ANNAB TASUTA ÄRA!
KAMPAANIA KUNI 30.11.2018

Too oma STIHL mootorseade hooldusesse!

TÖÖRAHA VAID 16.- EUROT!

SAKU: Tehnika 7, tel: 5324 4296
PEETRI: Tuleviku tee 10, tel: 5558 5709
E-R 9 - 18 ja L 10 - 13 www.aiataht.ee

Koriks-Fiiber OÜ pakub tööd kümblustunnide kokkupanijale, alumiiniumi keevitajale ja klaasplasti lamineerijale

Nõudmised kandidaadile:

- kohusetunne
- hea füüsiline vorm
- eesti keele valdamine suhtlustasandil

Ettevõtte pakub:

- stabiilset tööd aastaringset
- sõbralikku kollektiivi
- konkurentsivõimelist tötötasu
- kaasaegset töökeskkonda
- väljaõpet kohapeal

Kontakt:

Telefon: 56 508 976 • E-post: markus@koriks.ee
Address: Sooja 6, Saue

15.oktoobril kell 11.00-13.00

toimub

Saue Valla Kultuurikeskuses

Eesti-soome jalatsivabriku naturaalnahast sügiskingade ja talvesaabaste müük.

Parimad hinnad!

AKNAD UKSED VÄLISUKSED LÜKANDUKSED
Ainult meil 10 päeva akende valmimine!

Tallinn: Laki 36
A sissekäik 3. korrus
Avatud: E-R 9-17
tallinn@glasaken.ee
reval@glasaken.ee
mob: 555 15 766
tel/faks: 6098 862

glasaken.ee

Masinaehitus ettevõtte Sami AS võtab tööle:

- Keevitaja
- Rakiste valmistaja-keevitaja
- Keevitusroboti operatori
- Lukksepp-treiali
- Hooldustehniku
- Hooldusspetsialisti
- Maaler-koostaja

Täiendav info ja kandideerimine:

- Telefonil 53087205
- e-posti aadressil: sami@sami.ee

Address: Tule 20, Saue linn 76505, Saue vald

WWW.SAMI.EE

Laagri Hambaravi

Laagri Hambaravi pakub tööd **HAMBAARSTILE**

peagi avatavasse

Laagri Tervisekeskusesse.

Töökoormus kokkuleppel.

Palun saatke CV

laagri.hambaravi@gmail.com

Tööd saab:

HEAKORRATÖÖLINE / NIITJA

Töö kirjeldus:

- Välikoristustööd
- Niitmine / trimmerdamine
- * Kasuks tuleb juhiloa omamine ja eelnev töökogemus
- Pakume aastaringset ja pidevat tööd

Lisainformatsioon: tel. 56 41 800

e-mail: hkp@hkp.ee

www.hkp.ee

KAARDID ENNUSTAVAD

Tel 900 1727 • 24 h

Hind 1,09 €/min
Sooduspakkumine: www.ennustus.ee
Kätelt ennustamine veebis:
www.hiromantia.eu

Saue arvutiremont

Tööaeg: kell 8-20

Tel. 562 10720 (Janek)

OÜ SINITIIK GRUPP

Teostame vaipade puhastust villa, sünteetiliste, kaltsu ja narmasvaipadele.
Transport uksest ukseni tasuta!
55 917 562

INGLISE KEELE KURSUS TÄISKASVANUTELE SAUEL
Alates 23.10 algajate (A2) ja edasijõudnute (B1) grupid
Hind 264 eurot 40 ak/h (20 korda).
Registreerimine kuni 14.10 ja info:
www.linguaconfluence.com või
info@linguaconfluence.com

#AEGHINNATA

Igal kodul on väärtus, mina koostan sellele eksperthinnangu!
Usalda see töö kohaliku kätte.

Jane Jürgenson

Kutseline hindaja

5342 7801

ARCO VARA

#AEGMÜÜA

Kodu müümine võib olla keeruline protsess. Mina olen siin, et Sind aidata!

Sinu kinnisvaramaakler Saue vallas

Taago Laidoner
5305 4488

ARCO VARA

- / %

HEAD HINNAD!

Oktoober 2018. a

Saue Kaubakeskus
Kpl. Turba
Kpl. Nissi
Kpl. Laitse

Mayer Sensitive pesupulber 400 g

-24%

~~1,45 €~~ 1,10 €
2,75 €/kg

Regina Delicatis salvrätikud 110 tk 4 kihil.

-26%

~~1,70 €~~ 1,25 €

Vilma ülepannkoogi jahu 500 g

-30%

~~1,35 €~~ 0,95 €
1,90 €/kg

Kooreklops 600 g Maks ja Moorits

-40%

~~4,90 €~~ 2,99 €
4,98 €/kg

Hiirte juust viil 200 g

-35%

~~2,15 €~~ 1,39 €
6,95 €/kg

Kräsupea kook 320 g Eesti Pagar

-27%

~~2,30 €~~ 1,75 €
5,47 €/kg

Ja veel palju häid pakkumisi kauplustes kohapeal

www.keilaty.ee

LEHEPUHUR ES-250ES

LEHEPUHUR PB-265ESLT

329 €
279 €

379 €
319 €

Lisaks palju häid sügispakkumisi Echo lehepuhuritele, saagidele ja trimmeritele

TEHNIKAKESKUS OÜ
Haapsalu mnt 57, Keila
Vabaduse 15d, Kohila

aiatehnika
ekspertid.ee

KEILA HALDUS

KEILA HALDUS OÜ PAKUB KORTERIÜHISTUTELE

- HALDUS- JA HOOLDUSTEENUST
- ÖÖPÄEVARINGSET AVARIITEENUST (TEL 56 21 4444)
- SISE- JA VÄLISKORISTUST
- MURUNIITMIST
- RAAMATUPIDAMISTEENUST

Info 53 442 444 või info@keilahaldus.ee
www.keilahaldus.ee

23 aastat kogemust puitmajade tootmises ja ehitamises

TÖÖKOHT KODU LÄHEDAL!

Otsime Seve Ehituse majatehasesse

MAJAELEMENTIDE KOOSTAJAJAID

Meie tehas asub Saue vallas, Lehetu külas

Vajame tegusaid mehi, kes ei kardaks füüsilist tööd!
Meie korraldame väljaõppe, anname head töövahendid ja tasustame väärikselt Sinu panuse.
Oskustega ja kogunud koostaja teenib kuus 1500€ kätte ja rohkemgi! Tule vaatama ja räägime!

Pakume ka tööd üldehitajatele 3-4 nädalaste lähetustena peamiselt Norra ja Islandile!

Anna endast märku:
66 45 841
anni@seve.ee
www.seve.ee

SEVE - MEIE EHTAME!

